SELAM BÜYÜK EKİM SOSYALİST DEVRİMİ'NİN 70. YILINA

ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen

Sayı 21 (211)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı

12 Kasım 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE DAHA GÜÇLÜ TKP!

KUTLU VE SARGIN YOLDAŞLAR ÜLKEYE DÖNÜYOR

DUYURU

TKP ve TİP'in Merkez Komiteleri, her iki partinin genel sekreterini, iki partinin birleşmesiyle oluşacak olan TBKP'nin faaliyette bulunmasını legal olarak başlatmak, bunun için gerekli hazırlıkları yapmak amacıyla, politik göçmen olarak bulundukları yurtdışından Türkiye'ye dönmekle görevlendirmiştir.

Her iki partinin yönetimleri, halkımıza karşı yüklenmiş oldukları sorumluluğu her şeyin üstünde tutarak oybirliğiyle almış oldukları bu kararın gerekçesini kamuoyuna duyurmayı gerekli saymaktadır.

Gelişmeler ülkemizi bir süreden beri tarihsel bir yol ayrımına getirmiş bulunuyor. Ülkemiz ya iktidardaki güçlerin bugüne kadarki antidemokratik politikası ve rejimiyle istikrarsızlık ve askersel darbeler ortamından kurtulamayacak, ya da yeni bir politika ve yeni bir rejimle demokratikleşmeye yönelecektir. Çok olumsuz koşullarda yapılan referandum, konusu son derece sınırlı olsa da, halkımızın iradesinin bu yola girmek olduğunu, ama bu yolda aşılması gerekli çok büyük engellerin de varlığını koruduğunu ortaya koymuştur. Günümüzde otoriter, antidemokratik bir rejimin sürekli kılınmak istendiği apaçıktır ve erken seçimlerin gündeme getiriliş biçimi de egemen güçlerin bu niyetini açıkça göstermiştir. Hükümet yasal muhalefet partilerini eşit olmayan koşullarda seçime katılmaya zorlamakta, sosyal demokrasinin daha solundaki politik partilere ise hayat hakkını bile tanımakta ayak diremektedir.

Oysa iç ve dış gelişmeler artık Türkiye'de komünist hareketin legalleşmesini, politik göçmenlerin yurda dönmesini, politik tutukluların salıverilmesini, politik yaşamın gündemine demokrasinin pratik bir ihtiyacı olarak getirmiş bulunuyor. Bu ihtiyaca komünist hareketin birliğini sağlamakla daha güçlü bir yanıtın verilebileceğini, TBKP'nin kurulacağının kamuoyuna duyurulmasının yarattığı olumlu yankılar göstermiştir. Ülkemizde yaşanan süreç göstermiştir ki, yasaklı demokrasilerin istikrarsızlığa, istikrarsızlığın askeri darbelere ve askeri darbelerin yeniden yasaklı demokrasilere yol açtığı kısır

Arkası 11. sayfada

BASIN TOPLANTISI

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ve Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu 11. Kasım 1987 günü Batı Berlin'de düzenledikleri basın toplantısında 16 Kasım günü Türkiye'ye döneceklerini açıkladılar. Türkiye'de yayınlanmakta olan günlük gazete ve haftalık dergilerin tümünün birer temsilcisinin bulunduğu basın toplantısına yabancı basın da büyük ilgi gösterdi. TİP ve TKP genel sekreterleri basın bildirisinin okunmasından sonra iki saat süreyle basın mensuplarının sorunlarını yanıtladılar.

Batı Berlin'deki basın toplantısına sunulan basın bildirisini 9. sayfamızda bulabilirsiniz.

TKP ÜLKE ÖRGÜTLERİ'NİN KUTLU VE SARGIN YOLDAŞLARA MESAJI

Sayın Nihat SARGIN
Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri

Sayın Haydar KUTLU
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri

Türkiye Komünist Partisi'nin ülkede çalışan parti örgütleri Yöre ve İl Komiteleri düzeyinde yürüttükleri görüşmeler sonunda aşağıdaki mesajın sizlere iletilmesine karar vermişlerdir.

Değerli SARGIN ve KUTLU Yoldaşlar, TİP ve TKP MK'lerinin aldıkları ortak karar gereği sizlere verilen görevi, ülkeye gelerek TBKP'nin faaliyette bulunmasını legal olarak başlatmak, bunun için gerekli hazırlıkları yapmak görevini büyük bir devrimci coşku ile karşılıyoruz. Gerek ortak açıklamada belirtilen görüşleri, gerekse TİP ve TKP MK'lerinin parti örgütlerine ilettikleri genelgede yer alan görüş ve direktifleri tümüyle onayladığımızı belirtmek isteriz.

Bu gelişmeler parti örgütlerimizde derin bir heyecan yaratmıştır. Alınan kararların atılacak adımların bugünden kazandırdıkları ve yarına kazandıracakları gözönüne alındığında bu heyecan ve coşkumuz yerindedir.

Arkası 10. sayfada

TİP MK ve TKP MK'nin 29 Kasım seçimleri üzerine ortak açıklaması

İSTİKRAR ANAP İKTİDARINDA DEĞİL, DEMOKRASİDEDİR

TBKP adı altında birleşme kararı alan ve TBKP'ni ülkede yasal olarak kurma hazırlıklarını yürütmek için genel sekreterlerini ülkeye dönmekle görevlendiren Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi, 29 Kasım 1987'de yapılacak olan erken genel seçimlerle ilgili olarak görüşlerini kamuoyuna açıklama kararı vermişlerdir.

29 Kasım erken genel seçimleri antidemokratik bir seçim yasası ile yapılacaktır. Her iki parti, Özal hükümeti tarafından 12 Eylül darbesi sonucu oluşan parlamentodaki çoğunluğa dayanılarak çıkartılan yürürlükteki seçim

Arkası 10. sayfada

BÜYÜK EKİM SOSYALİST DEVRİMİNİN 70. YILI

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü konuşmasında:

M.Gorbaçov: Zor, çelişkileri ve güçlükleri bol, ama büyük ve kahramanlıklarla dolu bir yoldan geçtik

Kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş çağını açan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü Sovyetler Birliği'nde ve bütün dünyada coşkuyla kutlandı.

Moskova'daki Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümünü kutlama törenlerine TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu, TIP Genel Sekreteri Nihat Sargın ve Sol Birlik'teki Türkiye Komünist Emek Partisi, Kürdistan Öncü Işçi Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist Işçi Partisi'nden de birer temsilcisi katıldı.

Sovyetler Birliği'nde Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü kutlama toplantılarından ilki 2 Kasım günü Moskova'da yapıldı. SBKP MK'nin SSCB Yüksek Sovyeti'nin ve Rusya Federasyonu Yüksek Sovyeti'nin ortak oturumu şeklinde düzenlenen toplantıya çok sayıda yabancı konuk da katıldı. Toplantıda, SSCB Yüksek Sovyeti Prezidyumu Başkanı Andrey Gromiko'nun açış konuşmasından sonra, SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü dolayısıyla bir konuşma yaptı.

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov, "Bugün bizler için bir onur, bir anma, bir düşünme ve geleceğe bakış günüdür." diye başladığı konuşmasında Ekim Devrimi'nin tarihteki yeri ve önemi ile sosyalizm kuruculuğunun ilk yıllarında karşılaşılan güçlük ve problemler üzerinde uzun uzun durdu.

1920-30'lu yıllarda Sovyetler Birliği'nde görülen gelişmelere de değinen M.Gorbaçov bu dönemin yeniden değerlendirilmesi ve bu değerlendirme yapılırken de gerçeklere acımasızca yer verilmesi gerektiğini, gerçeklerin üstü küllendiği taktirde geleceğin sağlam temeller üzerine kurulamayacağını belirtti. Bu döneme ilişkin yeni değerlendirmelere de yer veren Gorbaçov, özetle şöyle dedi:

"O yıllardaki durumu kavramak için, sanayileşme süresince oluşmaya başlamış olan ve kollektifleşmeyle yeni bir itki alan idare etme ve buyruk verme sisteminin, toplumun tüm politık yaşamını etkilediğini göz önüne almak gerekir. Bu sistem ekonomide yerleştikten sonra, üst yapıya da yayıldı ve burada sosyalist demokrasi potansiyelinin gelişmesini engelledi ve ilerlemesini frenledi.

Bütün bu söylenenler o dönemin karmaşıklığını tümüyle anlatmıyor. Ne oluyordu? Partinin en ciddi bir biçimde ideolojik ve politik olarak sınav vermesi gerekli olduğu bir alan geri kaldı. Milyonlarca insan sosyalist değişimleri gerçekleştirme işine katıldı. Ilk başarılar elde edildi. Aynı zamanda, sömürücü sınıfların düşmanca direnişine karşı mücadelenin belirlediği yöntemler, barış içinde sosyalist kuruculuk dönemine mekanik olarak aktarıldı. Bu dönemde koşullar temelden değişmişti. Ülkede bir hoşgörüsüzlük, düşmanlık ve güvensizlik havası esmeye başladı. Daha sonraları bu pratik geliştirildi ve sosyalist kuruculukta sınıf mücadelesinin keskinleştiği şeklindeki yanlış olan "teori"yle temellendirildi.

Bu, toplumsal politik gelişme üzerine feci etkiler yaptı ve ağır sonuçlar doğurdu. Tamamen açıkça görülüyor ki, özellikle Sovyet toplumunun demokratikleşmesinin yeterli düzeyde olmayışı, 30'lu yıllarda hem kişinin putlaştırılmasını, hem de yasaların ihlalini, keyfiliği ve baskıları mümkün kılmıştır. Açıkça söylenirse, bunlar, iktidarı kötüye kullanmaya dayalı ağır suçlardı. Binlerce partili ve partisiz yığınsal baskılara maruz kaldılar. Acı gerçek budur, yoldaşlar. Sosyalizmin ve partinin saygınlığına ciddi zararlar verildi. Bu konular hakkında açıkça konuşmalıyız. Leninci sosyalizm ülküsünün kesin ve geriye dönmezcesine kendini kabul ettirmesi için, bu zorunludur.

Stalin'in tarihimizde oynadığı rol üzerine şimdi birçok tartışma oluyor. Onun kişiliği çok çelişkilidir. Biz, tarihsel hakikatler konumundan bakmalıyız ve hem Stalin'in sosyalizm uğruna ve sosyalizmin kazanımlarını korumak için verilen mücadeleye inkar edilmez katkılarını, hem de onun ve çevresindekilerin ağır hatalarını ve olanaklı kıldıkları keyfiliği görmeliyiz. Bu hatalar ve keyfilik, halkımıza çok pahalıya mal olmuştur ve toplumumuzun yaşamında çok ağır sonuçlar doğurmuştur. Bazen, Stalin'in bu kanunsuzluklardan haberi olmadığı söyleniyor. Elimizdeki belgelerden bunun böyle olmadığı anlaşılıyor. Stalin'in ve en yakın çevresinin yığınsal baskılara ve kanunsuzluklara izin vererek işledikleri suç çok büyüktür ve affedilemez. Bu, tüm kuşaklar için bir derstir.

Ideolojik hasımlarımızın iddialarının tersine, kişiyi putlaştırma tabii ki kaçınılmaz değildi. Kişiyi putlaştırma, sosyalizmin özüne yabancıdır. O, sosyalizmin temel ilkelerinden bir sapmadır ve bu nedenle de haklı gösterilemez. SBKP'nin 20. ve 22. Kongrelerinde parti, Stalin'in putlaştırılmasını ve bunun sonuçlarını mahkum etti. Parti ve devlet kademelerindeki bir dizi tanınmış kişiye karşı, birçok komüniste ve partisize karşı, ekonomi ve ordudaki kadrolara, bilim ve kültür adamlarına açılan davaların ve uygulanan baskıların kasıtlı çarpıtmaların bir sonucu olduğunu bugün biliyoruz. Birçok dava daha sonraları - özellikle 20. Kongreden sonra - iptal edildi. Suçsuz yere acı çeken binlerce insan tamamen aklandı.

Fakat adaleti yeniden sağlama süreci sonuna kadar götürülmedi ve 60'lı yılların ortasında durdu. Şimdi 1987 Ekim Plenumunun kararları uyarınca yeniden bu sorunlara eğilmek durumundayız. MK Politik Bürosu bu sorunlarla ilgili yeni ve eskiden bilinen olguları ve belgeleri incelemek üzere bir komisyon oluşturdu. Bu komisyonun çalışmalarının sonuçları temelinde gereken kararlar alınacaktır.

Bütün bunlar, hazırlanması MK'ne bağlı bir özel komisyona verilen SBKP'nin kısa tarihçesine de yansıyacaktır. Bunu yapmamız zorunludur. Hele, günümüzde hâlâ tarihimizin zor sorularından kaçma, bunları suskunlukla geçiştirme ve sanki olağanüstü hiçbir şey olmamış gibi tavır takınma eğilimleri olduğunu düşünürsek, daha da zorunludur. Böylesi tutumları kabul edemeyiz. Bu, tarihsel gerçeğe ve kanunsuzluğun ve keyfiliğin suçsuz kurbanlarının anısına karşı saygısızlık olurdu. Bu tutumları şu nedenle de kabul edemeyiz: Hakikate uygun bir analiz bugünkü sorunlarımızı, demokratikleşme, yasallık, açıklık, bürokratizmi aşma sorunlarını, kısacası yenilenmenin yakıcı sorunlarını çözmede de bize yardımcı olmak durumundadır. Bu nedenle bu konuda da eksiksiz netlik, özen ve ardıcılık gereklidir. Hem devasa kazanımlarımızın, hem de geçmişteki belaların netlikle kavranması ve bunların doğru politik değerlendirilmesi, geleceğe hakiki bir moral perspektif getirir.

Lenin'den sonraki 20'li ve 30'lu yılların bir bilançosu çıkarılırsa, şu denebilir: Zor, çelişkileri ve güçlükleri bol, ama büyük ve kahramanlıklarla dolu bir yoldan geçtik. Ne en kaba hatalar, ne de sosyalizm ilkelerinden sapmalar, halkımızı ve ülkemizi 1917'de karar kıldığı yoldan alıkoyamadı. Ekim Devrimi'nin itkisi çok güçlüydü! Yığınları saran sosyalizm fikri çok güçlüydü! Halk büyük bir davaya katıldığını hissediyordu. Emeğinin meyvalarını toplamaya başladı. Yurtseverliği yeni, sosyalist bir içerik kazandı."

Konuşmasını 2. Dünya Savaşı'nda faşizme karşı verilen mücadelede Sovyet halkının kahramanlıklarının üzerinde durarak sürdüren M.Gorbaçov, bundan sonra savaş sonrası duruma değinerek, değişen dünya koşullarında uluslararası durumu ve barış mücadelesinin geldiği noktaları özellikle açtı. M.Gorbaçov, Sovyetler Birliği'nin bugünkü barış politikasının, Lenin'in barış için de yanyana yaşama ilkesinin bir devamı olduğunu belirterek, "Bu önceleri, sosyalist devrim ülkesindeki yeni toplum düzeninin kurulması için asgari dış koşulların yaratılmasına dayanıyordu, ancak bugün proletaryanın sınıf politikasına paralel olarak, özellikle nükleer çağda, tüm insanlığın hayatta kalmasının önkoşulu haline geldi" de-

Arkası 9. sayfada

1 Ağustos 1987 tarihli Atılım'ın 2. sayfasında yeralan Mehmet Bozışık imzalı "100. Doğum Yılında Şefik Hüsnü'nün Hatırası Her Zaman Canlı Kalacaktır" başlıklı yazıda, "... 1935'de Komintern'in VII. Kongresi'ne müşahid (gözlemci) olarak katıldığım..." kısmında bir yanlışlık olmuştur. 1934'de Komintern'in bir konferansına gözlemci olarak katılan Mehmet Bozışık, 1935'deki Komintern'in VII. Kongresi yapıldığı zaman ise ülkede bulunmaktaydı.

TARİHSEL ANLAŞMA

● Erkin SARI

ABD ve Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanları Shultz ve Şevardnaze'nin geçtiğimiz haftalar Washington ve Moskova'da sürdürdükleri, orta ve kısa menzilli füzelerin kaldırılmasıyla ilgili maraton görüşmelerde, Shultz'un, ŞBKP Genel Sekreteri M.Gorbaçov ile yaptığı 5 saatlik görüşmeden sonra iklesel olarak anlaşma sağlandı ve basına açıklandı.

FAC'de bulunan 72 Pershing 1 A füzelerini de kapsamına alan anlaşmaya göre, uygulamanın en kısa zamanda yaşama geçirilmesi için taraflar pazarlık komisyonlarını görevlendirdiler.

Dünya kamuoyunun merakla beklediği Reagan-Gorbaçov zirve görüşmesi, ABD Dışişleri Bakanı Shultz'un Moskova'yı ziyareti esnasında karara bağlanamadı. Bu görüşmenin ardından Washington'a giden Sovyet Dışişleri Bakanı Şevardnadze'nin Reagan ile görüşmesinden sonra zirvenin 7 Aralık' da yapılacağı basına açıklandı. Reagan-Gorbaçov zirvesinde uzun menzilli ve kıtalar arası roketler konusunun da ele alınacağı söyleniyor.

Yaşadığımız nükleer çağda ABD-Sovyetler Birliği arasında yapılan tarihin ilk somut silahsızlanma anlaşması mutlaka ki, barışın ve sağduyunun zaferidir. Fakat sağlanan bu başarı, tarafların anlaşmaya ne amaçla ve hangi nedenlerle yaklaştıklarını araştırmamızın önünü kesmez. Çünkü, ancak bugün bağlanabilen anlaşmanın içeriği biraz dikkatlice araştırıldığında, bundan bir yıl önce Reykyavik'de Gorbaçov tarafından getirilen ve Reagan tarafından geri çevrilen, Sovyetlerin "Çifte sıfır çözüm" önerisinden farklı olmadığı görülecektir. Diğer bir deyişle, bugünkü anlaşmanın çekirdeğini, dünkü Sovyet "Çifte sıfır çözüm" önerisi oluşturuyor.

Öyleyse dün "Kötü" olanın bugün, hem de olduğu gibi kabul edilmesine ABD'yi zorlayan sebepler nedir?

Birincisi, özellikle Gorbaçov döneminde ardı arkası kesilmeyen Sovyet silahsızlanma ve kalıcı barışın sağlanması önerilerinin tüm dünya halklarınca olumlu karşılanıp, ABD'nin Batı Avrupa'daki en sadık yandaşlarının parlamentolarına kadar giderek tartışma konusu olması, Reagan yönetimini zor durumda bırakmıştır. Ülkelerindeki iç politikada tutucu konumlarını koruyan parlamenterler bile Sovyet önerilerini selamlamak ve üzerinde ciddi bir biçimde durulması gerektiğini kabullenmek zorunda kalmışlardır. Gerek Reagan yönetimi ve gerekse müttefikleri, Sovyet önerilerini alıp, üzerinde bir iki kalem oynatarak yeni bir öneriymiş gibi görüşme masasına getirmenin ve Sovyet önerilerine ilelebed "Hayır" demenin kendilerini uzun evrede kurtarmaya yetmeyeceğinin farkındadırlar. Kendi müttefikleri bile bu tür oyalama taktiğinden yakınmaktadırlar.

İkincisi, Reagan yönetiminin barışsilahsızlanma ve Sovyet önerileri konusundaki tutumuna karşı ülke dışında olduğu kadar, ABD halkı arasında da tepki giderek artmaktadır. Geçtiğimiz günlerde yapılan bir araştırmada, ABD halkının 3'de 2'si, ABD-Sovyetler Birliği silahsızlanma anlaşmasından yana olduklarını belirtiyorlar. Aralarında Robert McNamara ve James Schlesinger'in de bulunduğu 7 eski ABD Savunma Bakanı, 26 Eylül 87 tarihli "New York Times" gazetesinde anlaşmayı desteklediklerini söylüyorlar. Bütün bunlar Reagan'ın planlarını bozuyor.

Üçüncüsü, Sovyetlerde Gorbaçov ile başlayan yenilenme ve açıklık politikası, bunlara bağlı olarak bir dizi dünya ülkesiyle geliştirilen iyi ilişkiler Sovyetler Birliği'nin saygınlığını, dünya barışının korunması ve silahsızlanma konusunda ona olan güvenci artırırken, Reagan yönetimi, İran-Irak Körfez savaşı, Nikaragua karşı devrimcilerini parasal ve silahsal destekleme ve ülke içi skandallardaki rolü nedeniyle itibarını yitiriyor.

Dördüncüsü, Reagan'dan sonra gelecek Cumhurbaşkanı için seçim kampanyası daha şimdiden başlamıştır. Reagan, şimdiki yardımcısı ve eski CIA Şefi Georg Bush'u destekliyor. Bunun gerçekleşmesi, Reagan'ın en kısa zamanda iç ve dış politikada bomba tesiri yaratacak bir başarı kazanmasıyla orantılıdır. İç politikada durum hiç de iç açıcı değildir: Artan işsizlik, yeniden hortlayan enflasyon, İran-Contra skandalı, 1986 dış ticaret satışlarındaki 158 milyar dolarlık azalma, 170 milyar dolarlık bütçe açığı ve son borsa çökmesi Reagan ve çevresinin iç politikadaki pozisyonunu zayıflatıyor. Öyleyse başarı dış politikada aranmalıdır.

Shultz'un Moskova görüşmelerinde ABD'nin SDI programındaki tutumu bırakmadan Shultz'un "Reagan-Gorbaçov Zirve Görüşmesinde" ısrarının, dün "Kötü" dediklerine, bugün "İyi" demelerinin ardında, Reagan ve çevresine itibar kazandırma ve dış politikada dünya çapında başarı hesapları yatmaktadır.

Herşeye rağmen dünya barışı önemli bir başarı kazanmıştır. ABD'nin "Küçük hesapları" buna gölge düşüremeyecektir. Bunu yenileri izlemeleridir. Sovyetler Birliği yeni anlaşmalara hazır olduğunu, Şevardnaze'nin basına verdiği demeçle tüm dünyaya duyurmuştur. Elde edilen başarının gerçek sahibi dünya barış güçleri ve "Küçük hesaplara yatmayan", barışı tüm samimiyetiyle gönülden isteyen Sovyetler Birliği'dir.

KÖRFEZDEKİ TEHLİKE

ABD'nin Basra Körfezi'nde bir Iran gemisini batırmasıyla gelişen gerginlik, 4 ABD savaş gemisinin Iran'a ait petrol kuyularını bombalamasıyla doruk noktasına ulaştı. Bu olay, ABD'nin bölgedeki ilk saldırganlığı değildir, sonuncusu da olmayacaktır. Burada ilk akla gelen soru, ABD savaş gemilerinin ülkesinden binlerce kilometre uzaktaki Basra Körfezi'nde ne aradığıdır? ABD' nin bu bölgeyi bir anda yangın yerine çevirecek savaş tehlikesini neden göze aldığıdır?

Halen Basra Körfezi'nde, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana benzeri görülmemiş yoğunlukta 36'sı ABD'ye ait olmak üzere toplam 80'den fazla Fransız, İngiliz, İtalyan, Belçika, Hollanda ve FAC savaş gemisi üslenmiş durumdadır. ABD ve yandaşlarına sorulacak olursa bu gemiler petrol gemilerinin güvenliğini sağlamaktadır. Orta Doğu'da son 15 yılın gelişmelerini yakından izleyenler gerçeğin böyle olmadığını görecek ve bu soruların gerçek yanıtlarını bulmakta zorluk çekmeyeceklerdir.

Bu bölgeye ve çevresine ABDçıkarları açısından bakıldığında ortaya çıkan tablo şudur: Afganistan, artık eski Afganistan değildir. İran elden gitmiştir. Sadık dost görünümüne rağmen istikrarsız tutumlarıyla İsrail ve Mısır'a güvenilmemektedir. Lübnan karışık, Suriye gözde dikendir. Geriye herşeye kafa sallayan, fakat kaynayan bir Türkiye kalmaktadır ki, o da yetersizdir. Bölgedeki gerginlik ve savaş tehlikesi ABD'ye, Suudi Arabistan, Kuveyt ve bölgenin küçük devletlerini "Koruma" görevini yüklemektedir. ABD bunun için de kendisini "Feda edip", bölgenin jandarması ilan etmiştir.

Gelişmelere bu açıdan bakıldığında ABD'nin Körfez bölgesine neden bu denli önem verdiği ortaya çıkmaktadır. Daha düne kadar Iran'a silah, Iran savaş stratejisi planlarını da Irak'a satan ABD'nin bu bölgedeki çıkarları, amaç ve hedefi çok yönlüdür.

Önce "Koruma, Sovyet tehditi, Sovyetlerin bölgede artan etkiliği" düzmeceleriyle bölgenin kilit noktaları ele geçirilmelidir. Bunun için de bölgedeki hava, ABD'nin "Müdahale" planlarını anında gerçekleştirebilecek şekilde sürekli gergin tutulmalıdır. Zamanının ABD Cumhurbaşkanı Carter'in söylediği gibi "ABD'nin çıkarları nereye gitmeyi gerektiriyorsa, oraya gidilmelidir" mantığı Reagan döneminde katmerleştirilerek uygulamaya sokulmuştur. Reagan döneminde: Bölgedeki "Çevik kuvvetlerin" sayısı 400 bine çıkarıldı. Komando merkezi CENTCOM'u taşıyan "La Salle" savaş gemisi Körfez'e yerleştirildi. AWACS casusluk uçakları Suudi Arabistan'da üslendi. Türkiye'ye yerleştirilmesi için havaalanları genişletildi, yenileri yapıldı. ABD'nin bölgedeki yandaşlarının hava üslerini kullanma yetkileri artırıldı. Güney Batı Asya' daki ABD savaş filoları Cruise Missiles roketleriyle donatıldı. Bütün bunlardan sonra Regan yönetimi "Bir taşla iki kuş" vurabilmenin planlarını işlemeye koyuldu.

Arkası 10. sayfada

DOGMATİZMDEN SİLKİNMEK

● M.ERGÜL

Geçmişte dogmatizm, düşünceyi dondurma, kalıplar içine hapsetme alışkanlığı hepimizi etkiledi. Ama şu ölçüde, ama bu ölçüde. O ayrı bir konu. Besbelli, doğmatizmin, bu zihni tembelliğin gerek partimiz, gerekse Marksist sol ve dolayısıyla işçi, emekçi hareketi üzerinde olumsuz etkileri oldu. Doğmatizmin diyalektikle bağdaşmadığını biliyoruz. İkisi birbirinin amansız karşıtı. Biri durgun, öbürü cıvıl cıvıl. Doğmatizm, devrimci teorinin canlı vücudu üzerinde yer etmiş bir parazit. Yeninin meydan okumasına karşılık veremeyen eskinin, kendinden hoşnut bir yarı cehaletin felsefesi.

Dogmatizmi, kalıpçılığı, şemalara saplanıp kalma alışkanlığını Marks ve Lenin öğretmedi bize. Onların teorisi, böyle bir şeye yabancı. Öyleyse, dogmatizmin onların öğretisinden geri çekilme sonucu ortaya çıktığını söyleyebiliriz.

Gerçek yaşamda, herhalde her şey gözüktüğünden daha girift,daha çetrefil, daha karmaşık. Şiir gibi ezbere biliyoruz gerçi: "Marksizm" diyoruz, "dogma değil, bir eylem kılavuzudur." Ama bunu bilmek, skolastiklikten, kitabilikten, hurufilikten kurtulmaya yetmiyor. Sözü, metni olduğu gibi alıyorsak, canlı öz yitip gidebiliyorsa, sonunda bizim söylediklerimiz eylemimizin önünü açmıyor da tıkıyorsa, suç klasiklerde değil, onları değişmez, kaskatı doğmalar olarak anlayan bizlerde değil mi?

Klasiklere, onların devrimci teorisine, yöntemine dayanmak, zekâsını işleten her komünist için elbette vazgeçilmez bir şey. Ama bu işin yalnızca bir yönü. Çünkü insan, bazan klasikleri ezbere bilir, onları bülbül gibi şakır şakımasına: ama değişen gerçekler karşısında yine de eli böğründe kalabilir.

Dogmatizmin temel bir yanılgısı da, klasiklerin mutlaka ve her zaman doğru olduğu gibi kör bir inanca saplanmasıdır. Marks ve Engels de, Lenin de sık sık belirttiler. "Bu yanını eksik gördük, o zaman şu yanını yeterince göremedik, elde yeterli bilgi yoktu, henüz bütün öğeleri, kanıtları ortaya çıkmamıştı, tarihsel durum o zaman başkaydı, şimdi şurasını değiştiriyoruz, burasını atıyoruz, tamamlıyoruz" dediler. Demedikeri durumda da görebiliriz ki, onların kavramları, kategorileri yaşamın gidişi içinde belirdi, oluştu, gelişti, değişti. Klasiklerin yapıtlarına, hele yapıtlarının taslaklarına, elyazmalarına bakarsak, okudukları kitapların kenarlarına düştükleri notları incelersek, zihinlerinin nasıl çalıştığı konusunda bazı önemli ipuçları elde edebiliriz. Buralarda **ince zihni çatışmalar, arayışlar, kuşkular, git-geller, yönelimler, yeğlemeler, ikircimler, seçmeler, sonra vazgeçişler, yeniden karar verişler ve düşünen bir zihnin buna benzer çeşitli özelliklerine** raslayabiliriz.

Görüyoruz ki, onlar da yanılabiliyor. Çünkü yanılmak insana özgü bir şey. Yanılmak, yanılgılarını düzeltmek onları küçültmüyor; tersine, daha çok yanılanlar, hele yanılgılarında ısrar edenler arasında yüce bir yere koyuyor. Lenin, **"Marksist odur ki, yanılgısında ayak diremez, çabucak dönmeyi becerebilir bu yanılgıdan"** diyor.

Demek ki, karşıtlarıyla (muarızlarıyla) polemikleri, mücadeleleri içinde ele alırsak, klasiklerin her düşüncesi doğru, ötekilerin her dediği yanlıştır sonucuna varmak uygun olmaz. Doğru da olmaz. Dogmalara yatkın zihinler, bütün gerçeği klasiklere malederken, onların muarızlarını tümüyle ve kolayca dışlama eğilimi içine girebiliyor. Biliyoruz ki, en azından kestirebiliriz ki, klasiklerin karşıtları üstün yetenekli insanlardı, hatta bazıları büyük birer dehaydı. Oysa Proudhon, Bakunin, Lassalle, Kropotkin, Plehanov, Kautsky, budala denmese bile, çokçası sıradan birer insan gibi tanıtılabiliyor. Böyle bir sunuş, Lenin'in tarihsel çizgisini de bütünüyle yansıtmıyor, çarpıtıyor. Lenin'e göre, **Plehanov**, daha sonra ne olursa olsun, **"Rus Marksizmi'nin babası"**dır. **Kautsky,** Marksizm'in bir **"deha"**sıdır. Sonra tarihsel durum değişiyor. Değişen durumu değerlendirirken, tutum alırken ve mücadele içinde yollar ayrılıyor. Lenin'in muarızları, Marksizm'in canlı özüne değil, daha çok sözüne bağlı kalıyorlar. Yine de bu demek değil ki, bir dönemde onlar hep doğruyken, bir dönem sonra her dedikleri yanlış oluyor. Muarızlarımıza böyle bakınca, onları bütünüyle yanlış sayınca, aslında Marksist klasiklerin değerini aşındırmış, onları azımsamış oluyoruz.

Marks, Engels ve Lenin, hem değişik bilim dallarında derin incelemeler yaptılar. Hem de kronolojik bakımdan çok geniş bir bilgi alanına uzandılar. Düşüncelerini net ve titizce açıklamak için çok çalıştılar. geniş kapsamlı araştırmalar içine girdiler, hep arayış içinde oldular. Hiçbir sosyal olgu, bilimsel bulgu yoktu ki, eleştirel gözle çözümlemesinler, onları kendi devrimci kavramlar sistemi içine almasınlar. Marks' ın zamanında enformasyon 50 yılda iki kat artıyordu. Şimdi varolan bilgi düzeyi 20 ayda iki katına çıkıyor. Demek ki, günümüzün toplumsal süreçleri, bilim ve tekniğin son bulgularından yararlanıp çok daha kapsamlı araştırmaları gerektiriyor. Bu durumda düşünce üreten kurumların, üniversitelerin, sosyal bilimler enstitülerinin, araştırma merkezlerinin önemi muazzam ölçüde artıyor. Tarihi, felsefi, sosyolojik temellere dayanmayan, bilimsel araştırmalar üzerinde yükselmeyen politikalar, gerçeği kucaklamaktan ister istemez hep uzak kalıyor.

Bugün dünya komünist hareketi, dogmatizmin kalıplarını kırma çabası içindedir. Ülkemizde de, Marksist sol açısından dogmatizmden silkinmek, zihinlerimizin pasını silme çabası içine girmek büyük önem taşıyor. Yakın geçmişte, sanki kafalarımızın üzerinde bir "Rahatsız Etmeyin" levhası asmış gibiydik. Gerçeği el yordamıyla arıyorduk. Kazara bulacak gibi olursak, ideolojimizin saflığı bozulacak, binbir zahmetle kurduğumuz şemalar yıkılacak diye dehşete de kapılabiliyorduk. Şimdi Marksist sol olarak düşünce ortamımızı canlandırıp tazelememiz de büyük yarar vardır. En temel sorunlar üzerinde, deyim yerindeyse, **"zihni bir yüksek gerilim bölgesi"** yaratmalıyız. Uygarca ilişkiler içinde, ateşli, canlı bir tartışma ortamı yaratmamız, sol kültürün tabanını genişletmemiz gelip kendini dayatıyor.

Yaşamın modern diyelektiğini öğrenmek için ısrarlı bir çaba içinde olmalıyız. Yaşamda geçen süreçleri en gerçekçi biçimde değerlendirebilme, dünyayı, ülkemizi gerçek gelişmesi içinde yerine oturtabilme, her süreçte zıtların çatışmasını ortaya çıkarabilme, çelişkileri gelişmenin itici gücü olarak görebilme gereği, Marksist aydınlara büyük sorumluluk yüklüyor. Oluşmakta, gelişmekte olan çelişkileri belirleyebilmek, yakalayabilmek, zamanında bunların üstesinden gelebilmek, günümüzde Marksist aydınların toplu çaba sını gerektiriyor. Deyim uygunsa, **"entellektüel proletarya"** olanaklarının farkına yeterince vardığında, ülkemizde motor bir güç olabilir.

Sosyal ilerlemede sanatçının rolünü de hiçbir biçimde küçümseyemeyiz. **Sanatla içiçe yaşamadan, edebiyatla birlikte soluk almadan ne insan anlayabiliriz ne de toplumsal ilişkileri.** Sanatla bütünlenmeyen bilim ise, ruhsuz, kupkuru bir yapı gibi kalakalır. Sanat, vazgeçilmez bileşenimizdir, ayrılmaz parçamızdır. Bunu derken **Engels**'in şu sözlerini hatırlıyoruz: **"Balzac, bize Fransız toplumunun fevkalade gerçekçi bir tarihini veriyor...Onun yapıtlarının ekonomik ayrıntılarından, o dönemin bütün profesyonel tarihçi, iktisatçı ve istatistikçilerinin yazdığından daha fazlasını öğrendim."** **Lenin, "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi"**nde ülkenin tutacağı yolu açıklarken, "Bu yazdıklarım durumu kavramaya yetmez, dönemin romancılarını, yazarlarını, özellikle **Uspenski** ile **Mamin-Sibiryak**'ı okuyun" diyordu. Onun için biz de yaratıcı yaklaşım içinde olan sanatçılarımızın üzerine gözbebeğimiz gibi titremeliyiz.

***

Evet **her tarihsel durumun kendine özgü bir iç mantığı, ilişkiler sistemi, kavram ve kategorileri vardır. Bir tarihsel durumdan başka bir tarihsel duruma geçildiğinde bu iç**

Arkası 11. sayfada

PARTİ ÇALIŞMALARININ HIZLANDIRILMASI İÇİN PARTİ İÇİ TARTIŞMA

ÜLKE PARTİ ÖRGÜTLERİ TARTIŞMALARI

Atılım, bu sayısına kadar, parti içi tartışma ile ilgili olarak yurtdışı parti örgütlerinden, yurtdışındaki parti üye ve yandaşlarından gelen yazı ve mektupları yayınladı. Yurtiçinde de, partimizin örgütleri, üyeleri, yoğun bir tartışma yürüttüler, yürütüyorlar. Bu tartışmalarda, TKP MK Sekreterliği'nin 1 Temmuz günlü ve "TKP 6. Kongresi'ne Doğru" başlıklı genelgeyi temel alınıyor. Söz konusu genelgede, parti içi tartışmanın gündeminin belirlenmesini kolaylaştırmak amacıyla hazırlanmış olan ve fabrikalar, sendikalar, gençlik, kadın vb. gibi tek tek alanlardaki çalışmalardan parti örgütünün ve tek tek her bir komünistin durumuna kadar geniş bir konu yelpazesini kapsayan 80 kadar ayrıntılı soru yer alıyor. Ayrıca, bu sorularla yetinmeyerek, özgül çalışma alanlarına göre, daha başka, erk sorular formüle eden örgütler de bulunuyor.

Yurtiçi parti örgütlerinin yürüttükleri parti içi tartışmanın, bunun sonuçlarının Atılım'a yansıması, anlaşılır nedenlerden ötürü, daha zaman alacaktır. Ama, daha şimdiden şunlar rahatlıkla söylenebilir: Parti içi tartışmanın etkileri yurtiçi parti örgütlerinin yaşamında şimdiden kendini göstermektedir. Bir yöre örgütünün tartışmalar sonucunda parti içi tartışmayı bir kerelik bir kampanya halinden çıkararak, parti yaşamının ayrılmaz bir parçası, parti içi demokrasiye ilişkin sorunları örgütsel yaşamın temel bir gündem maddesi haline getirme kararını alması bunun anlamlı bir kanıtıdır. Öte yandan, her bir parti örgütü, parti içi tartışmalarda bu tartışmaların örgütlenmesinde ve sonuçlandırılmasında, Ulusal Konferans' daki deneyimlerinden yararlanmayı hedeflemiş, bunu başaranlar her bakımdan daha ileri konumlara ulaşmışlardır. Aynı şekilde, tartışmalara, parti üyeleri kadar, partinin yandaşları da aktif olarak katılmış, konspiratif engellere, güvenlik sorunlarına karşın olabildiğince kollektif, rahat, özgür demokratik bir tartışma ortamı sağlanması amaçlanmıştır. Bir yoldaş, ulaştırdığı ilk raporunda şunları belirtiyor: "...alanında çalışan parti üyesi yoldaşlarımız ve parti yandaşı arkadaşlarımızla, sorunlarımızı derinlemesine ve genişliğine tartıştık. Bir hafta boyunca, yoğun bir çalışma temposuyla devam eden tartışmalar, önümüzde duran bir çok sorunun açıklığa kavuşmasını sağladı. Toplantılar, günde 13-14 saat üzerinden devam etti, kimi günler, iki üç saat uyuyabildik. Ama toplantıya katılan partili partisiz yoldaşlarımızda, yorgunluğun belirtisini görmek olanaksızdı. Bir hafta boyunca günde ortalama ancak beş saat uyuyabilen yoldaşlarımız, ilk saatlerin enerjisi, ataklığı, canlılığı ile tartışmaları sürdürebildiler."

Atılım, bu sayısında, bir il sekreterinin, MK Sekreterliği'nin genelgesinde yer alan, sorunlara yanıtlar temelinde hazırladığı uzun raporundan, bir özet, bir derleme sunuyor. Sözkonusu il sekreteri yoldaşımızın, bunun kendisine ait, kişisel nitetikte bir değerlendirme olduğunu, asıl durumu ildeki parti örgütlerinin yürüteceği parti içi tartışmanın ortaya koyacağını, kendi görüşlerini kıyaslama, değerlendirme olanağının doğması için önceden ilettiğini belirttiğini de eklemeliyiz.

BİR İL KOMİTESİ SEKRETERİ'NİN RAPORUNDAN

İlimizde, hemen her fabrika ile şu ya da bu düzeyde ilişkimiz var. Ancak mevcut ilişkilerimiz, henüz fabrikaların büyüklük ve önemiyle kesin bir paralellik göstermiyor. Daha küçük bir işyerinde daha örgütlü, daha büyük bir fabrikada ise zayıf ilişkilerimiz bulunabiliyor.

Somut duruma bakıldığında bazı çelişkiler görülüyor. Şu anda 12 Eylül öncesine göre ilişkimiz olan işyeri sayısı ve ilişkilerimizin nicel düzeyi daha yüksek. Çalışmalarımızın sistematiği, programlılığı ise çok daha düşük. Hiçbir fabrikada, belirli zaman periyodları temelinde düzenlenmiş, yazılı çalışma programlarımız, hedeflerimiz bulunmuyor. Eskiden her fabrikaya, hatta fabrikaların ünitelerine yönelik yazılı programlar yapabiliyorduk. Bunları uyguluyor, değerlendiriyorduk. Bu çalışma içinde işbölümü, dolayısıyla denetim olanaklı oluyordu. Tek tek kadrolarımızın gelişmesini de görebiliyor, gereken önlemleri zamanında alabiliyorduk.

Partimizi koruma zorunluluğu, bu alandaki aktif kadro sayımızı iyice azalttı. Çoğu kadromuz deşifre olmuştu. Bize ulaştığı kadarıyla, 10'dan fazla kişiyi polis ısrarlı olarak elde etmeye çalıştı. Buna işten atılmalar, askerlik vb. nedenlerle ayrılanlar da eklenince, sistemli çalışmamız büyük ölçüde zaafa uğradı. Semt temelindeki örgütlenmemiz dağıldı. Sendikal planda doğan boşlukları doldurmak amacıyla, fabrikalarda kalan öteki kadrolar da öne çıktı. Böylece asıl yaslanmamız gereken fabrika temel örgütlerimizi tükettik. Yerine ise yenilerini koyamadık. Şimdi ancak tek tek ilişkilerimiz var. Önümüzde temel örgütleri yaratma hedefi duruyor.

Temel örgütlerimizi yenileyerek kurmak için gerekli unsurlar tekrar oluşuyor. Az sayıda olsa da, diktatörlük koşullarında deneyimle çıkmayı başarmış yoldaşlarımız var. Daha çeşitli politik görüşlerden işçilerle daha geniş ilişkilerimiz var.

Parti örgütlerimizin etkinliğinin temel ölçütlerinden biri eylemlerdir. Hemen hemen tüm yürüyüşlerde, grevlerle dayanışma eylemlerinde, panel vb. lerinde yer almaya çalıştık. Başı sendikal aygıt çekmiş olmakla birlikte, fabrikaladaki örgütlenmelerimiz de bunlara aktif olarak katıldı.

İşçi sınıfının orta kesimini kazanmak ancak yığınsal eylemlilikle olanaklı. Kitle gösterileri, yerel çaptaki küçüklü-büyüklü direnişler, ve ayrıca sanat-kültür faaliyeti, en uygun yöntemlerdir. 12 Eylül döneminde gösterilere katılmış yüzlerce işçi ile bağımız var. Ama, çevremizde sanat olayları oldukça sınırlı. İlimize birkaç kez tiyatro gelmesini sağladık. Sünnet düğünleri vb. düzenlendi. Kanımca, kitle çalışmasında sanatın rolünü, kültürün, sosyal çalışmaların yerini hiç kavramış değiliz. Temel eksiklerimizden biri olarak bunu görüyorum.

Öte yandan, fabrikalarda, genel düzeyin üzerine öne çıkmış işçiler de var. Öne çıkan işçiler, genel olarak sol'un ajitasyon ve propagandasından etkilenmiş, kendi deneyimleri sonucu savaşımın gereğinin bilincine varmış kişiler. Belli bir politik görüşe yakınlıktan çok, kişilere yakınlık duyuyorlar. Süreç içinde sınıfsal bilinç kazanıyorlar. Bunlar arasında politik faaliyet yürütmek esastır. Şu anda en büyük eksiğimiz budur. Bu ekşiğimizi gidermeye yöneliyoruz.

Fabrikalarda çeşitli politik görüşlerden insanlarla kurulan diyaloglar, henüz geçici nitelikte oluyor. Belli gelişmeler karşısında ortak tutum almak gerektiğinde, örneğin bir yemek boykotunda, diyaloga giriliyor, ya da köprüler tümden atılıyor. Özellikle yurt ölçüsünde yürütülen değişik politik kampanyalar, anlamsız tartışmalara neden oluyor. Canlı, doğal bir diyalog havası yaratmak, bunu kalıcılaştırmak sürekli kılmak bu gibi sorunların aşılması için mutlaka gerekli

Partimizin politik gelişmeler üzerine değerlendirmeleri görüşleri, işçilere ancak özet olarak ulaşıyor. Yani, tutumumuzu iletebiliyoruz, ancak, bunun gerekçelerini geniş olarak sunabilecek örgütlülük düzeyimiz, olanaklarımız yok. İllegal yayın dağıtımını koşullar gereği oldukça sınırlı tutuyoruz. Ama legal yayınlar, son dönemde basında çıkan röportaj ve tartışmalar, geniş bir çevreye gitmemizde, açık tartışma, görüş değiş tokuşu ortamı yaratmamızda, büyük olanaklar sağlıyor. Örneğin, referandum çalışmalarında, bu sayede çok geniş

bir çevre ile ilişki kurduk, görüşlerimizin burjuva muhalefet çevreleri de içinde olmak, üzere geniş bir etki yarattığını gördük.

Sendikal çalışmalarda "sendikal demokrasi işyerinden başlar" ilkesinden hareketle, işyeri düzeyindeki sorunlara ağırlık verilmesine, temsilciliklerin güçlendirilmesine ve tabanda yürütülen çalışmanın esas alınmasına çalıştık. Bu yöndeki çalışmalarımız giderek daha amaçlı hale geliyor. Temsilciliklerde başarıyla çalışanların-hangi politik görüşten olursa olsun-sendika yönetimlerine gelmesi için çalışıyoruz. Yine, sözleşmelerin ve bazı önemli sorunların işçilerin katılımıyla sonuçlandırılması istemini destekliyoruz. Komünistler bulundukları sendikalarda, sözleşme taslaklarının her aşamada işçilerle birlikte tartışılarak hazırlanması ve görüşmelerin de aynı ilke çerçevesinde yürütülmesi için çalışıyorlar, bu yönde örnek oluyorlar. Sendikaların hiçbir icratının tabanın denetimi dışında kalmaması, işçilerin sendikalarına kendi öz örgütleri olarak sahip çıkmaları için çalışıyoruz.

Sendikalarda demokrasinin yerleşmesi, tüm politik görüşlerden insanlarla birlikte çalışmanın öğrenilmesi, bu çalışma içinde işçi sınıfının çıkarlarının en kararlı savunucusu olduğumuzun gösterilmesi, kadrolar arasında iyi bir iş bölümü, üretici çalışma, kadrolarımızın iş içinde yatkinleşmesi, sıkı bir denetim...Işte temel eksiklikğimiz yaşamda bunları yeterince başaramamaktır.

Örneğin, dar grupsal çalışma hala kolayımıza geliyor. Oysa, içinde bulunduğumuz ortamda, bu yaşamın gereklerine ters. Son.. Sendikasının Şube kongresi bizin için çok öğretici oldu. Kongre sonrasında önceden göremediğimiz pek çok yanlışın farkına vardık. Biz güya kafalarda yanlışı söylüyorduk, ama fiiliyatta bunları aşamamıştık. Içimize kapanmıştık, işbölümünü, kollektif çalışmayı, denetimi terketmiştik. Yanlışların üzeri örtülüyordu. Parti yönetimi bunları göremedi. Sonuçta, yönetimine rakipsiz gelinen sendika tepemize çöktü. Şimdi dar grupçuluktan sıyrılmaya, kadrolarımıza, sendikal demokrasiyi sadece söz olarak değil, özünde kavratmaya çalışıyoruz. Bunu, şimdi tabanda iken gerçekleştirmeye çalışıyoruz, Nitekim, eylemlerde inisyatif bizde oluyor. Yitirdiğimiz konumları adım adım kazanacak, bu kez eski yanlışları tekrarlamayacağız.

•••••

Tek tek çalışma alanlarına ilişkin bu değerlendirmelerden sonra, genel olarak parti örgütümüz hakkında konuşursak, esas olarak şu söylenebilir: Geniş perspektifli ve çok yönlü bir çalışma anlayışını edinmede, her birimde eksikliklerimiz vardır. Eski dar, sınırlayıcı düşünce tarzından, alışkanlıklardan henüz kurtulabilmiş değiliz. Esas olarak partiyi koruma endişemiz, sık sık görüşme yapılmasını engelliyor ve kollektif çalışma düzeyini düşürüyor. Aynı şekilde ideolojik çalışmalarımız yetersiz, eğitim konusunda önemli gereksinimlerimiz var. Bu durumda, deneyimlerin hızla yayılması, sekterlikten kurtulmak eskinin engelleyici yönlerinden sıyrılmak, bunlar daha uzun bir zaman dilimini, daha zorlu, ısrarlı çabaları gerektiriyor. Aynı zamanda eşitsiz gelişmeler de kaçınılmaz oluyor. Yine, legal olanakların değerlendirilmesi, öte yandan illegal yapının pekiştirilmesi, buralardaki kadroların deneyim ve olanakları arasındaki farklılıklar, bütün bunlar da gözönüne alınmalıdır.

Bizim dikkatimiz, şu aşamada, yayınlarımızın niteliğinden çok, mevcut durumlarıyla, bunların ne ölçüde değerlendirilip değerlendirilemediği noktasında toplanıyor. Illegal yayınları, zamanında ve istikrarlı ulaştıramıyoruz. Gerektiği gibi okunup okunmadığını denetleyemiyoruz. Kollektif çalışma düzeyinin düşüklüğü de, parti yayınlarının ve belgelerinin değerlendirilmesindeki zayıflığın temel nedenlerinden biri oluyor. Belgeleri değerlendirme, açma, genellikle deneyimli kadroların kişisel gayretine, yeteneğine bağlı kalıyor.

Parti örgütümüzde üst düzeyde işbölümü var. Alta birimlere doğru gittikçe, işbölümü bulanıklaşıyor. Görüşmeler, toplantılar olanaklı olduğunca periyodik-düzenli gidiyor. Gündemli oluyor. Gelişmeler gözden geçiriliyor. Yeni kararlar alınıyor. Boşa zaman harcanmıyor. Rapor alış verişi de sürüyor. Ancak, bu yeterli bir denetim olduğu anlamında yorumlanmamalı. Işbölümünün, kollektif çalışmanın yeterli olmadığı bir yerde iyi bir denetim de olamaz. Yetkinleşmeye çalışıyoruz.

Parti içi demokrasi konusunda, belirgin bir sorunumuz yok. Karşılıklı ikna temelinde çalışıyor. Ancak, daha önce vurguladığım gibi, kollektif, mekanizmaların yeterli düzeyde olmaması, yaratıcılığı ve tüm potansiyellerin değerlendirilmesini engelliyor.

Kişisel durumuma gelince, il örgütünde en sorumlu düzeydeki yoldaş olarak, başarılar kadar, başarısızlıklar ve eksiklerdeki kendi payımın farkındayım. Yaşama ve geçim koşullarım, okumamı, gelişmeleri yeterince izlememi engelliyor. Çıkan yayınlara, kitapla yetişmeye çalışıyorum.

Bazen, olumlu bir rotada seyrettiğimizi düşünüp, eksikliklerimize karşın hoşnutluk duyuyorum. Bazen de, Türkiye'nin ihtiyaçları önümüzdeki görevleri ile durumumuzu karşılaştırıp, yetersizliklerimiz karşısında feci huzursuzluk duyuyorum. Başımdan aşağı kaynar sular dökülüyor. Illegal engellere öfkeleniyorum. Ne hoşnutluk ne de huzursuzluk, hiçbiri tek başına çalışmamızın seyrini etkilemiyor, çünkü bölgemizde partimizin çalışması kişilere bağlı olmaktan önemli ölçüde kurtulmuş durumdadır.

Maddi Özveri Kampanyası başladı

UMUT, SEVİNÇ, MÜCADELE AZMİ

Federal Almanya Yöre Komitesi, TIP ve TKP MK'larının iki genel sekreterin ülkeye dönüş kararının açıklanmasından birkaç gün sonra Semt Komitesi sekreterlerinin katıldığı genişletilmiş bir toplantı düzenledi. Yöre Komitesi sekreteri yoldaşın dönüş girişimi konusundaki bilgilendirme ve açıklamalarından sonra, tüm Semt Komitesi sekreteri yoldaşlar tek tek söz alarak, çeşitli evrelerden geçebilecek bu mücadele sürecinin F.Almanya genelinde ve yerel olarak uzun vadeli bir biçimde nasıl ele alınması gerektiği konusunda görüş ve önerilerini dile getirdiler. Ayrıca kısa vadede, dönüş tarihine kadar olan sürede atılması gereken somut adımlar saptandı.

Toplantıda söz alan SK sekreteri bir yoldaş, F.Almanya Parti Örgütü'nün parti içi tartışmalardan güçlenerek çıktığını belirtti ve konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bu toplantı da göstermiştir ki, Türkiye Komünist Partisi Federal Almanya Örgütü iki partinin MK'larının TBKP'nin yasal kuruluş çalışmalarını başlatmak üzere Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüşle görevlendirilmesi kararını selamlamaktadır ve bu devrimci girişimin gereği, üzerine düşeni yerine getirmek için tüm olanaklarını seferber edecektir. Şimdi parti örgütleri ve tek tek yoldaşlarda umut, sevinç ve mücadele azmi dipdiridir."

Toplantının sonunda bir dizi kararın yanısıra "Maddi Özveri Kampanyası"nın açılması kararı da onaylandı. Kampanya bir SK sekreteri yoldaşın, "Bugün benim için çok anlamlıdır. Bundan birkaç yıl önce bu tarihte Türkiye'de bu yüzüğü parmağıma takmıştım. Bugün ise bu yüzüğü partime armağan ediyorum" demesi ve nişan yüzüğünü Yöre Komitesi sekreterine teslim etmesiyle başladı. Yöre Komitesi, arasında bir karar vererek yüzüğü 350,- DM'a satın alarak yüzüğü yoldaşa böyle bir günde tekrar armağan etti. Büyük bir coşkuyla başlatılan maddi özveri kampanyası çeşitli yaratıcı girişimlerle F.Almanya çapında genişletilerek sürdürülecek.

Atılım, B.Avrupa çapında başlatılan kampanyaya katılan yoldaş ve dostlarımızın listesini yayınlamayı bundan sonraki sayılarında da sürdürecek

Mali Özveri Kampanyası: (1)

Savaş Ergene (Bir altın yüzük karşılığı)	350,- DM
Güneş Parti Örgütü	2000,-
FAC Esnaflar Çalışma Grubu	1150,-
Kale Parti Örgütünden: Ölmez	2050,-
- Yılmaz Kadın	1000,-
- Danış	1000,-
- Temsilci	300,-
- Futbolcu	200,-
- Abla	250,-
- 16 Yaş	100,-
- Göçmen	50,-
- Genç	50,-
- Bağış	15,-
Aydın Acar	500,-
Ayhan Dalan	500,-
Ali Candan	1000,-
Ali Serdengeçti	100,-
Ali Osman Okumuş	100,-
Mustafa Feyzioğlu	1000,-
Frankfurt'tan Dostlar	4000,-
H.L.K. Parti Örgütü	4160,-
	19.875,-
Sadık Candeniz	**500 dolar**

ATILIM'A ULAŞAN TUTANAK VE MEKTUPLARIN LİSTESİ

FAC, Barış Kadın Kollektifi
Cahit Sağlam-Avusturya
Fatma Belgen-Hollanda
Barış Güvercini-Yunanistan
Cemile Baş-FAC
Umut-Isveç
Dicle-Isveç
Doğan Gündüz-Fransa
K.Erdoğan-FAC
A.Çay-Paris
Akın Çayır-FAC

FAC PARTİ ÖRGÜTÜ'NDE SEÇİMLE İŞBAŞINA GELEN İKİ SEMT KOMİTESİ SEKRETERİ İLE SÖYLEŞİ

TBKP Programı'nın hayata geçme yolu:

PARTİ İÇİ TARTIŞMA-YEREL ÖRGÜTLERDE SEÇİM- YENİ PROGRAM- KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ VE ÜLKEYE DÖNÜŞ

Partimiz 6. Kongre'ye hazırlanıyor. TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaş ile TİP Genel Sekreteri N.Sargın yoldaşın ülkeye gidiş kararı parti ölçüsünde büyük bir coşkuya neden olurken, parti örgütleri, PB genelgesi temelinde yürüttükleri parti içi tartışmanın hemen ardından TBKP Program Tasarısı tartışmalarını başlattılar ve yerel parti örgütleri üst parti örgütlerinde kendilerini temsil edecek delegeleri ve yönetici organları seçmeye başladılar. Batı Avrupa parti örgütlerinin parti içi tartışmalarında bir çok yoldaş tarafından dile getirilen ve Atılım sayfalarına da yansıyan, parti örgütlerinin ve sekreterlerin seçimle işbaşına gelmesi önerisi, ilk kez Federal Almanya parti örgütüne bağlı yerel örgütlerde gündeme girdi ve bazı semt komiteleri seçimle işbaşına geldiler.

Parti içi tartışmanın doğrudan sonucu olan bu gelişme partimizin yurtdışı örgütlerinde gerçekleşti. Atılım, partimizin demokratikleşmesinde Batı Avrupa koşullarındaki bu önemli adım üzerine, ilk kez seçimle işbaşına gelmiş iki semt komitesi sekreteri ile görüştü ve parti içi tartışmanın sonuçları, yeni program tasarısı tartışmaları ve Sargın yoldaş ile Kutlu yoldaşın ülkeye dönüşleriyle ilgili olarak, parti çalışmalarındaki yeni görevler üzerine görüşlerini aldı. Aşağıda bu söyleşiyi bulacaksınız.

BİZ BU CESARETİ POLİTİK BÜRO GENİŞLETİLMİŞ TOPLANTISINDAN ALDIK

Atılım: Parti içi tartışmada gündeme gelen ve Atılım sayfalarına da yansıyan, olanaklı olan parti örgütlerinde seçim ilkesinin uygulanması görüşü parti örgütlerinizde nasıl gündeme geldi ve bu kararı nasıl aldınız?

S.Yüksel yoldaş: Parti içi tartışmayla birlikte, parti içi demokrasinin genişletilmesi yönünde önemli kazanımlarımız oldu. Gerek kendi parti örgütümüzün tartışmalarından, gerekse Atılım'da izlediğimiz diğer tartışmaların sonuçlarından sonra seçim konusunu semt komitemizde gündeme getirdik. Tüm yoldaşlarımızın görüşleri aynı yönde oldu. Semt komitesinin seçimle işbaşına gelmesi görüşümüzü Yöre Komitesi' ne ilettik. Bu önerimiz partinin bu yöndeki kararıyla çakışmıştır. Bunun üzerine konuyu hemen gündemimize aldık. SK artık şunun bilincindeydi: Parti tarihinde ilk kez böylesi bir girişim oluyordu ve bunun gerektirdiği sorumlulukta hareket etmeliydik. Tartışmamızın sonunda, birden fazla aday ve gizli oy açık sayım kararı aldık. Bunu parti üyelerine ilettik ve SK seçimi ve YK'ni ve 6. Kongre delegelerini seçecek delegelerin seçimi gündemli toplantımızı yoldaşlarımıza haber verdik.

S.Ergene yoldaş: Parti içi tartışma başladığında parti içinde yeni bir hava esmesi gerektiğinden yola çıkmıştık. Parti örgütümüzde bazı sorunlarla karşı karşıyaydık. Daha henüz seçim kararı çıkmadan, biz, böyle bir şey olabilir mi? diye düşünmüş ve bölge toplantısında da bunu önermiştik. Açıkçası, biz bu cesareti Politik Büro Genişletilmiş Toplantısı sonuçlarından almıştık. Değilse, buna cesaret edemezdik. Burada, Merkez Komitemizin bize bu cesareti veren tutumunu selamlamak istiyorum. Cesaretimiz artmış, birliğimiz pekişmiştir.

Parti içi tartışma sırasında, parti çalışmalarının hızlandırılması için gerekirse SK çekilebilir diye görüşümüzü belirtmiştik. Ancak, parti yönetimi de seçim konusunu gündeme getirince, buna gerek kalmadı. Artık sorunları seçim çözecekti. Nitekim YK üyesinin de katıldığı geniş toplantımızda yoldaşlar sorunları açık açık dile getirdiler. Olgun bir tartışma oldu. YK'nin önerisi dışında iki aday daha gösterildi toplantıda. Daha sonra kısa bir ara verdik. Bu arada yoldaşlar birbirleriyle daha rahat konuşabildiler. Diyebilirim ki, biz, daha önce yığın örgütünde bile böyle seçim yapamıyorduk.

Atılım: Delege ve SK seçimleri pratik olarak nasıl gerçekleşti?

S.Yüksel yoldaş: Başta, YK ve 6. Kongre delegelerini seçecek olan delege seçiminde herkesin aday olabileceğini söyledik. Yoldaşlar kendileri aday oldular. Arkadan ara verdik, yoldaşlar düşünsün ve birbirleriyle tartışabilsin diye. Daha sonra 7 aday arasından en çok oy alan 3 yoldaş delege, diğer üç yoldaş yedek delege olarak seçildi. Daha sonra SK seçimine geçildi. SK için Yöre Komitesi bir liste önerdi ve yoldaşlar kendilerini ya da başka yoldaşı önerebilir dendi. Başka öneri yoktu. YK'nin sunduğu listedeki yoldaşlara da görüşleri soruldu. Bir yoldaşımız kendi yerine aday olursa çekilebileceğini söyledi. Başka bir aday yoksa açık oy kullanılabilir önerisi de yapıldı ve bu kabul edilmedi. Sonuçta kapalı oy ve açık sayımla SK seçimi gerçekleşti.

S.Ergene yoldaş: Bizde de delegelik için yoldaşlar aday gösterdiler. Neden delege olabilecekleri üzerine gerekçeleriyle birlikte 5 aday önerildi ve bunlardan 2 yoldaş delege seçildi. Oylardan biri yalnızca iki yoldaşa çıktı, diğerleri oy birliğiyle seçildi.

Atılım: Seçimlerden sonra parti örgütünüzde nasıl bir ortam doğdu?

S.Yüksel yoldaş: Delege seçiminde seçilemeyen yoldaşlar da oldu. Ama onlar, "Bu durum bizim için de tarihsel bir gelişmeyi ifade ediyor, F.Almanya çapındaki toplantıya gidecekmiş gibi hazır olacağız" dediler. Bir yoldaş, "Seçimle yedek delege olmak bile başlıbaşına bir onurdur" dedi. Toplantıya katılan yoldaşlar ayrıca görüşlerini belirterek, "Eskiden atama yönetici nedeniyle yeterli bir denetim sözkonusu olmuyordu. Şimdi yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya denetim olanakları artıyor. Bu konudaki eksiklikleri daha kolay ortaya çıkarabileceğiz. Yönetim bizden, biz yönetimden ne istediğimizi şimdi daha iyi biliyoruz. Bu olanak genişlemiştir. Böylesi geniş toplantılar daha sık yapılmalı, çalışma planları oluşturulmalı, değerlendirilmeli ve artık işe yönelik konuşulmalıdır" dedi. Yoldaşlar, "Açık toplantı sayesinde gücümüzü daha görebiliyoruz, hangi güçle ne yapabileceğimizi de biliyoruz" dediler. Şunu eklediler: "Biz yöneticilerimizi seçtik, hangi alanlarda çalışacağımızı, görev alanlarını bilelim, SK Sekreterini tanıyalım". Bunlar açıklandı. Böylece parti örgütümüzün tüm çalışma alanlarında, denetime açık olgun bir ortam doğdu.

S.Ergene yoldaş: Bizde de seçimden sonra kısa ara verilerek SK Sekreteri seçildi, ve bu açıklandı. Daha sonraki bir toplantıda görev alanlar belirlenerek bu da yoldaşlara açıklanacak. Ayrıca, belli periodlarla çalışma programlarının oluşturulması ve değerlendirilmesi üzerine geniş toplantılar yapılması kararı aldık. Seçimle ilgili sonuçlar açısından şunu söyleyebilirim: Seçimden sonra bir kırgınlık ortamı doğması bir yana, yeni durum bizdeki eski sorunları giderici yeni bir ortam yarattı. Örneğin, eskiden SK'da çalışan bir yoldaşa aday olması önerildi, kabul etmedi. Eskiden kimi itirazları olan bu yoldaş için yeni durum daha olumlu bir ortam yarattı. Yine, eskiden kıyıda duran yoldaşlar vardı. Şimdi onlar da hareketleniyor, iş yapma isteğini dile getiriyorlar. Yoldaşlar toplantıda rahatça konuştular, görüşlerini belirttiler. Sonuçta, seçimler parti örgütümüzde birleştirici, harekete geçirici bir özellik taşıdı.

Şunu da eklemek istiyorum; yeni durum, bizi yıllardır antidemokratik konumlardan gizlilikle suçlayan karşıtlarımıza demokratik kimliğimizle verdiğimiz iyi bir yanıttır. Bu aynı zamanda programımızın yaşama geçmesidir. Biz, demokratikleşmeye partimizden başladık. Türkiye'nin demokratikleştirilmesi sürecinde biz kendimiz demokratik olma yönünde adım atıyoruz. Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüş eylemleriyle bir likte şimdi iki süreç birleşiyor. Legaliteyi kazanma mücadelesi ve seçimlerimiz birbirini izleyen süreçler oldu. Bu olağanüstü döneme parti örgütümüz seçilmiş olarak giriyor. Bu, yepyeni bir olanak ve parti üyelerimiz için de yeni bir sınavdır. Artık eski sorunlarımızın teorik ve pratik gerekçeleri ortadan kalkmıştır. Diyebilirim ki, parti içi tartışmanın noktalandığı, işe dönüştüğü an da budur.

Atılım: Uzunca bir zamana yayılan parti içi tartışma boyunca çeşitli sorunlar ortaya kondu. Bir sürü zorluğun içinde yürüyen tartışmalarda zayıflıklarımız ve değişik kötü örnekler de ortaya çıktı. MK'nin yön-

➡

lendiriciliğiyle yürütülen tartışmalarda ortaya çıkan sorunlar şimdi daha kolay çözülebilecek durumda. Bu tartışmaların partiyi ve genel olarak parti çalışmalarını güçlendirici olduğunu söyleyebiliyor muyuz?

ÜLKEYE DÖNÜŞ KARARI PARTİMİZİN TARTIŞMADAN GÜÇLENEREK ÇIKTIĞINI GÖSTERİYOR

S.Yüksel yoldaş: Bu tür bir tartışma partimizi güçlendirmiştir. Şimdi seçilmiş bir yönetime her türlü sorun gelebilecektir. Tartışmanın tüm kamuoyu önünde gerçekleşmiş olması bu konuda büyük olanak yaratıyor. Eski koşullarda sorunlar yayın organlarımıza yansımasaydı nasıl ortaya çıkarılacak, nasıl çözüm yolları aranacaktı? Şimdi partimiz olduğu gibi ortadadır. Sorunlar ortaya çıkmış, çözüm yolları belirlenmiştir. Tek başına bu sonuç bile partimizi güçlendirici bir nitelik taşıyor.

S.Ergene yoldaş: SBKP bile bir takım sorunlarını konuşur ve açıkça tartışırken biz sorunlarımızı gizleyecek miydik? 70 yıldır iktidarda olan bir parti bunu yapabildi. Biz 65 yıldır illegal olan bir partiyiz ve bu bizim için de ciddi bir gereksinim idi. Sorunlarımız yok desek de inandırıcı olmazdık zaten. Örneğin şimdi seçilmiş sekreterler var. Çözülemeyen ya da çözülmediğini sandığımız sorunları sekreter ile genel toplantılarda ele alabilecek, çözebileceğiz. Bu anlamda, tartışmanın parti otoritesini güçlendirici sonuçlarına işaret etmeliyim. Nitekim, tartışmanın hemen ardından alınan Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüş kararları ve partimizin legaliteyi kazanma mücadelesi, partimizin tartışmadan güçlenen bir otoriteyle çıktığını gösteriyor.

YENİ PROGRAM TASARISI TARTIŞMASININ İLK SONUÇLARI

Atılım: Parti içi tartışma ve seçim ortamı yeni parti program tasarısının tartışılmasına iyi bir temel yarattı mı? TBKP Program Tasarısı tartışmasında ortaya çıkan ilk sonuçlar nelerdir?

S.Ergene yoldaş: Birimimizin dağınık olması nedeniyle program tartışmasını tam anlamıyla gerçekleştiremedik. Tartışmayı iki grup halinde yapacağız. Seçilen iki delege bu gruplarda yer alacak ve ortaya çıkan görüş, eleştiri ve önerileri F.Almanya çapındaki toplantıya götürecekler. Tartışma süreci program üzerine çalışma ile başlamış bulunuyor. Bunu ortak iki toplantıyla noktalayacağız.

S.Yüksel yoldaş: Tasarı üzerine tartışmayı belli bir program çerçevesinde yaptık. Aynı alanda çalışan yoldaşlar birlikte, tek tek yoldaşlar aynı sekreterle toplanarak tartıştılar. SK da tartıştı. SK Program tasarısının bütününe ilişkin olaylama kararı aldı Yığınlarla ilişkide olası soruları da hesap ederek programda açılması gereken yanlara da işaret ettik. Kapitalizmden sosyalizme geçiş yolu üzerine uzun tartışmalar yaptık. Demokratik yöntemleri öne mi çıkarıyoruz? Reformist mi yoksa devrimci geçiş mi öngörülüyor? sorularını tartıştık. Proletarya diktatörlüğü kavramının kullanılmaması anlayışla karşılandı. Programda kavramın yerini dolduracak açıklamalar olduğuna değinildi, ancak bu konunun yayın organlarında daha da açılması istendi. Bir yoldaş, Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatif Programı'ndaki ayrıntıların bir bölümünün daha programa eklenebileceğini söyledi. Kürt Ulusal Sorunu ile ilgili bölümün Kürt ulusal hareketine güven verici yanına işaret edildi.

Atılım: Yeni program tasarısı tartışması sürecinde devrimci solun diğer parti ve gruplarıyla yeni görüşlerimiz temelinde yeni diyaloglara girebildik ve yeni görüşlerimizi onlarla tartışabildik mi?

S.Ergene yoldaş: Bölgemizde bir devrimci sol grubun düzenlediği politik tutuklularla dayanışma yürüyüşü sözkonusu. Yürüyüşün başlamasından önce yapılan toplantılarına kentimizin parti örgütünün imzasıyla bir dayanışma mesajı yollayarak destek verdik. Bu desteğimiz, partimizle bu grup arasında çok olumlu, sıcak bir hava yarattı. Biz bu olumlu adımı tartışmalarımızdan aldığımız güçle atabildik. Şimdi Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüş kararları ile birlikte onlarla da yakın bir diyalog içinde olma olanaklarına sahibiz.

S.Yüksel yoldaş: Devrimci sol parti ve grupların yeni program tasarısına ilişkin görüşleri henüz bize ulaşmadı. Ancak, bölgemizde TBKP Program Tasarısı'na beklenenin üzerinde bir ilgi olduğunu söyleyebilirim. Görüştüğümüz sol gruplar içinde, "böylesi programlar partilerin içinde tartışılır yalnızca", diyenler olduğu gibi, "sol içinde demokratik bir tartışma geleneği olmalı, bu tür programlar üzerine görüş belirtilmeli" diyenler de oldu. Henüz somut bir değerlendirme elimize geçmiş değil.

Atılım: Sargın ve Kutlu yoldaşın önderliğinde başlatılan TBKP'nin çalışmasına legal olarak başlamasını sağlama mücadelesi çerçevesinde yoldaşların ülkeye dönüş kararları parti örgütünüzde ve yakın çevrenizde nasıl karşılandı?

S.Ergene yoldaş: Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüş kararı örgütümüzde sevinçle karşılandı. Yalnızca politik göçmenler arasında değil, göçmen işçiler arasında da iyi bir hava ve moral yarattı. Brüksel basın toplantısıyla birlikte konu güncelleşmişti ve biz hazırlıklıydık. Gelişmeyle ilgili enformasyonu aldıktan sonra hemen harekete geçtik, tüm parti üyelerini haberdar ettik ve dönüşün gerçekleşeceğini açıkladık. Ayrıca çevremizdeki demokratik kuruluşlarla dayanışma amaçlı ilişkiye geçtik. Dayanışma komitesi kurulması ve gidecek heyette yer almak üzere kentimizden bir delegasyon oluşması yönünde adımlar attık. Konuyla ilgili MK Genelgesi elimize geçtiğinde gördük ki, yanlış şeyler yapmamışız. Bu, bizim yanlışı da göze alarak yetkililerimizi kullanmamız, insiyatifli davranmamızın sonucunda gerçekleşti. Parti örgütümüzün kazandığı bu yetenek parti içi tartışmanın doğrudan bir kazanımı olarak ele alınmalıdır.

S.Yüksel yoldaş: Şimdi sözkonusu olan demokrasi mücadelesinde göğüs göğüse bir savaştır. Bizce iyi bir zamanlama yapılmış ve doğru bir karar alınmıştır. Olmasaydı demiyoruz, ama endişeliyiz, Genelkurmay Başkanı'mız gidiyor ülkeye. Kuşkusuz demokrasiyi kazanma mücadelesinde cefalara katlanmadan başarı kazanılamaz. Bu durum bize büyük görevler yüklüyor ve biz bunun bilincindeyiz. Bu arada, konuyla ilgili MK genelgesi elimize geçmeden hareket edebildiğimizi de belirtmek isterim. Şimdi, parti örgütümüzün üzerine düşen görevleri olağanüstü bir toplantıyla ele alacağız. Bilgilendirme yapacağız, maddi kampanya açacağız, destek arayacağız, delegasyon için etkin isimler bulmaya çalışacağız.

DÖNÜŞ KARARI DURUMA MÜDAHALE EDİCİ BİR POLİTİK ÇİZGİNİN ÜRÜNÜDÜR

Atılım: Sargın ve Kutlu yoldaşların ülkeye dönüş kararları genel olarak nasıl değerlendiriliyor?

S.Yüksel yoldaş: Konuyu çevremizdeki diğer sol gruplardan arkadaşlarla da konuştuk. Bu arada, "Taviz mi aldınız?" sorusu da geldi. Kürt devrimci gruplarına mensup bir arkadaş da, "ilk defa bir program Kürt ulusal sorununa bu denli açık ve doğru bir yaklaşım getiriyor, destek olarak ne yapabiliriz?" dedi. Diğer bir devrimci sol grubun etkin bir kişisi ise, "Parti tarihsel bir anda tarihsel bir karar verdi. Biz üzerimize düşen görevi yaparız" dedi. Açıkçası biz bu kararı ne düşmana bir meydan okuma olarak, ne de düşmana güvenip de işe girişmek olarak değerlendiriyoruz. Sözkonusu karar yeni programımızdaki stratejik görevle sıkı sıkıya bağlıdır ve onun gereğidir. Demir tavında dövülür.

S.Ergene yoldaş: Biz Don Kişot değiliz, gücümüzü biliyoruz. Sözkonusu karar, duruma müdahale edici bir politik çizginin ürünüdür. Biz komünistler halkımızın çektiği acılara son verebilmek için her türlü baskıyı göze alıyoruz. Bunu parti yöneticilerimiz bir kez daha pratikte gösteriyor. Zamanında alınmış bir karar olarak bu girişim ne ucuz bir kahramanlık, ne de imkansız olmayı yapmaya girişmektir. Görülüyor ki, bundan sonraki gelişmeler önemli olacaktır. Nitekim, basında bile saflaşmalar gündeme geldi. Kimi yazarlar demokrat maskelerini rahatça yüzlerinden indirdiler. Bu aşamada B.Avrupa'daki parti çalışmaları büyük önem kazandı. Şimdi tüm parti çalışmalarımızın merkezinde, sözkonusu girişimin çevresinde geniş bir dayanışma örme görevi duruyor. Tüm parti örgütleri ve üyeleri yeni bir sınava hazır olmalıdır.

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Saat	Metre	Dalga boyu
07	48,4 m,	6200 kHz
08	48,4 m,	6200 kHz
11	40,9 m,	7335 kHz
12	40,9 m,	7335 kHz
15	40,9 m,	7335 kHz
16	40,9 m,	7335 kHz
19	40,9 m,	7335 kHz
20	40,9 m,	7335 kHz
23	48,4 m,	6200 kHz
24	48,4 m,	6200 kHz

BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin çalışmalarında legal olarak başlamasını sağlamak için 16 Kasım pazartesi günü uçakla Türkiye'ye döneceğiz. Gidişimizin açıklanmasının kamuoyunda geniş ilgi görmesini demokratikleşme davamız açısından önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Bu girişimimizle kimseyi zor durumda bırakmak istemiyoruz. Biz Türkiye'de demokratikleşme sürecine azami katkıda bulunmak istiyoruz. Genel seçimler öncesinde seçimlere katılacak bütün partilerin, komünist partisinin serbest çalışması konusunda kendi görüşünü belirlemesini ve bu konuyu halkla tartışmasını istiyoruz. Bu adımımızla, hangi parti olursa olsun, seçimleri kazanacak olan partinin seçimlerden sonra bu sorunu hemen yeni hükümetin gündemine almasına yardımcı olmak, bu amaçla da söz konusu partinin seçimlerde bu konudaki politikasını halka danışabilmesine olanak sağlamak gerekiyor. Böylece parlamenter demokrasinin sağlıklı işlemesine katkıda bulunabileceğimizi düşünüyoruz.

Kimi çevreler ülkeye dönüşümüzü ve TBKP'yi legal olarak kurma çabamızı, yeni gerginlikler yaratmak ve istikrarsızlık kışkırtmak için kullanmak istemektedir. Bu çevrelerin ülke sorunlarının parlamenter çerçevede çözülmesini, parlamentonun en üst organ olarak politik sistemde yer almasını ve demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla egemen olmasını hiç bir zaman içlerine sindiremedikleri bilinmektedir. Biz herşeye rağmen bu çevreleri cağın gerçeklerine ayak uydurmaya, politik atmosferi kışkırtmalarıyla zehirlemekten vazgeçmeye davet ediyoruz.

Hükümet, "TBKP'nin legal olarak kurulması için zaman ve ortam henüz elverişli değildir" görüşünü savunmaktadır. Ama şimdi elverişli bir ortamın oluşmasına katkıda bulunmak bizce her politik gücün, öncelikle de hükümetin sorumluluğu olmalıdır. Çünkü sözkonusu olan, politik rejimin geleceği sorunudur, ülkemizde yeni ve demokratik bir politik kültürün oluşması, çağdaş, çoğulcu bir rejimin yerleşmesi sorunudur.

Biz demokrasiye gerçekten geçilmesi için ulusal çapta bir mutabakatı zorunlu görüyoruz. Şimdi eğer TBKP' nin legal kurulması konusunda böylesi uygar bir uzlaşma oluşursa bu ileride ülkenin önemli sorunlarının çözümü için de iyi bir temel hazırlayacak, yeni bir politik düşünce tarzının yerleşmesinin yolunu açacaktır.

TBKP, yakın ve uzak bütün politik amaçlarına demokratik yoldan ulaşmayı ilke edinmiş bir parti olacaktır. Toplumsal gelişmenin çıkarı gereği her zaman çoğulcu bir rejimden yanayız, çoğunluğun demokratik iradesinin geçerli olacağı bir rejimin savunucusuyuz. Iktidara gelmede de, iktidarda kalmada da, demokrasi dışı yollara her zaman karşı çıkıyoruz.

Bizim sınıf tahakkümünu amaçladığımızı öne sürenler, bugün küçük bir zümrenin geniş çoğunluk üzerindeki tahakkümünun devamından yana olanlardır. Biz ise, işçi sınıfımızın, ulusun ve bütün insanların çıkarlarını uyum içinde birlikte savunmaktayız. Temel amacımız olan sosyalizm, sosyal adaletin ve sosyal barışın tam olarak gerçekleşmesi olacaktır.

TBKP'nin çalışmasını legal olarak başlatma girişimimiz engellendiği sürece, ülkemizde insan haklarının tam olarak varlığından, ülkenin gerçekten bir Avrupa ülkesi olduğundan hiç bir zaman söz edilemeyecektir. Komünist Partisi'nin legal çalışma hakkının tanınmaması, altında Türkiye'nin de imzası bulunan, Insan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 19. ve 20. maddeleri: 1950 tarihli Avrupa Insan Haklarını ve Ana Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi'nin 9., 10. ve 11. maddeleri ve 1975 tarihli Helsinki Avrupa Güvenlik ve Işbirliği Konferansı Sonuç Belgesi'nin 1. bölümünün 7. maddesi ile tümden çelişmektedir. Bu çelişkiler giderilmeden ülkemizde gerçek anlamda bir demokrasi olabilir mi?

TBKP işçi sınıfının bütün kafa ve kol emekçilerinin haklarını her zaman kararlılıkla savunacak, onların örgütlerini destekleyecektir. Barış ve demokratik yenilenme için bu amaçları paylaşan bütün güçlerle diyalog ve işbirliği içinde olacağız. Bu doğrultuda ulusal çapta bir mutabakatın oluşması ve demokratik bir istikrar için çalışacağız. TBKP, Türkiye'nin fikir ve kültür yaşamının gelişmesine her türlü katkıyı yapacaktır. TBKP'nin çeşitli ülkelerde iktidarda ya da muhalefette bulunan dostlarıyla ilişkileri, Türkiye'nin uluslararası diyaloğunu güçlendirecektir. TBKP'nin legalleşmesi için mücadelemiz yalnız bizim özgürlüğümüz için değil, başta bütün devrimci sol güçlerin olmak üzere Türk ve Kürt halkının, bütün demokrasi güçlerinin özgürlükleri içindir. Bu özgürlük aynı zamanda devrimci sol güçlerin çeşitli düzeylerde daha ileri birlikteliklerinin gerçekleşmesi için elverişli koşulları yaratacaktır.

Dönüşümüzün ülkemizde temiz bir demokrasi rüzgarı esmesine şimdiden katkıda bulunduğu görülüyor. Bu rüzgarın önünde duramayacak olan, demokrasinin aydınlığından korkan çevrelerin, yeniden politik ortamı bulandıracak, istikrarsızlık yaratacak girişimlerde bulunması şaşırtıcı olmayacaktır. ANAP'ın çeşitli binalarının bombalanması bunun bir göstergesidir. Fakat bu tür olaylarla ve bunlar çevresinde koparılan gürültülerle, demokrasi güçlerini kararlı tutumlarından vazgeçirebileceklerini umanlar yanılmaktadır.

Ülkemizin çağdaş bir demokrasiye kavuşmasını arzu eden bütün güç ve kişileri, girişimimizle dayanışma içinde olmaya çağırmayı bir insanlık ve yurttaşlık görevi kabul ediyoruz.

Batı Berlin, 11 Kasım 1987

Nihat Sargın
TİP Genel Sekreteri

Haydar Kutlu
TKP MK Genel Sekreteri

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü konuşmasında M.Gorbaçov:

Başı 2. sayfada

di ve 27. Kongre'de geliştirilen barış politikasının olumlu etkilerinin şimdiden görülmeye başladığını da sözlerine ekledi. Gelişen sosyalizmde yenilenme politikası üzerine yaptığı değerlendirme, M.Gorbaçov'un konuşmasının önemli bir bölümünü oluşturdu. Yenilenme politikasını, Ekim Devrimi' nin davasını devam ettirdiğini vurgulayan Gorbaçov, en geniş anlamıyla sosyalist demokrasinin gelişmesini ve derinleştirmesini sürdürmenin en başta gelen bir görev olarak öne konduğunu ve bu görevi yerine getirmek için gerekli olan stratejik ödevleri, bunlar arasında da parti örgütlerinin, parti organları ve kadrosunun çalışmalarının kökten düzeltilmesi ödevini belirtti.

M.Gorbaçov, dünya komünist hareketinin bugün karşı karşıya olduğu görevlere de değinerek, "Dünya komünist hareketi, uluslararası ilerleme ve onun itici güçleri gibi, bir devinim içinde. Komünist partileri, 21. yüzyılın eşiğinde, derinlere inen köklü değişiklikler içinde yeni yerlerini alıyorlar ve bu partilerin oluşturduğu uluslararası hareket güven, eşitlik ve açık dayanışma normlarına uyarak kendi kendini yeniliyor. Bu hareket, tüm diğer devrimci, demokrat, ve ilerici güçlerle bağlaşıklığa, iş ve eylem birliğine ve diyaloğa açıktır." dedi.

4-5 Kasım tarihlerinde de, Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü kutlamalarına katılan partilerin arasında 2 gün süren gündemsiz bir toplantı yapıldı. Komünist, sosyalist, sosyal demokrat partilerle, kurtuluş hareketlerinden temsilcilerin katıldığı toplantıda SBKP delegasyonu başkanı olarak Genel Sekreter Mihail Gorbaçov bir konuşma yaptı. Dünyanın her yerinden 178 parti ve hareketin temsilcilerinin katıldığı toplantıda, yeryüzünün kitle kırım silahlarından arındırılması, yeni bir dünya ekonomik düzeninin kurulması ve bölgesel çatışmaların barışçı yollardan çözülmesi konuları, yapılan konuşmaların odak noktasını oluşturdu. Toplantıda söz alan 119 temsilciden 63'ü konuşurken, vakit darlığından konuşma yapamayan 56 temsilcinin konuşmaları yazılı basında yer verilmek üzere alındı.

TKP ÜLKE ÖRGÜTLERİ'NİN MESAJI

Başı 1. sayfada

Yoldaşlar,

Üzerinize aldığınız bu tarihsel görevinizde TKP örgütlerinin tüm güç ve olanakları ile ve her tür görevlerinin de en önünde tutarak sizlere destek vereceğini bilmenizi isteriz. Bu girişim yalnızca TKP üyelerinin ve TİP üyelerinin, partilerimizin dostlarının değil, tüm demokrasi dostlarının desteğini alacaktır, buna inanıyoruz.

Alınan kararlar komünistlerin yasal çalışma haklarının kazanılması, politik göçmenlerin ülkeye serbestçe dönüşlerinin önünün açılması, hapishanelerdeki politik tutuklu ve hükümlülerle dayanışma ve genel politik af hareketinin desteklenmesi, temelsiz, dayanaksız olarak, insan haklarını çiğneyerek açılmış politik davaların ortadan kaldırılması, tüm olarak da ülkede demokrasiyi kazanma mücadelesinin yeni bir boyut kazanması gibi birçok konuda somut sonuçlar yaratacaktır ve şimdiden yaratmaktadır.

Girişiminiz tüm bu sonuçlardan ayrı olarak da özellik taşımaktadır. Bu girişim ülkemizin ve partimizin tarihi bakımından da durumu kökten değiştirmektedir. Komünistler üzerlerine örtülmek istenen perdeyi bugünden yırtmışlardır, şimdi gerçek daha aydınlık görülecektir. İktidarların aldıkları politik kararlarla komünistleri zorbaca yasa dışı tuttukları daha iyi anlaşılacaktır. Bunun devam edip etmemesinin tüm sorumluluğu da böylesi politik kararları alanlar ve uygulamakta ısrar edenlerin olacaktır.

Yoldaşlar,

Girişiminizin en can alıcı bir diğer özelliği de komünistlerin politik yaşama doğrudan müdahalesi olmaktadır. Bu girişimle komünistlerin politik yaşamdaki rolleri ve yerleri herkesçe daha iyi anlaşılacaktır.

Politik insiyatifin ele geçirilmesini somutlayan bu tutum işçi sınıfımızın ve demokrasi güçlerinin mücadelesi için en umut verici ve geleceğe aydınlık bakmamızı sağlayan bir olgudur. Komünistler gösterilmek istendiği gibi sloganların ve yüksek sesle söylenen sözlerin değil, gerçekçi, cesur ve uygulayacakları politik kararların sahibidirler. Komünistlerin eylemlerinin devrimci karekterini de bu ortaya koyuyor. Yalnız sözle değil yaşama geçirilen eylemle ortaya konan devrimci tutumumuzun en son kanıtı, partilerimizin aldığı ortak kararda görülmektedir.

Yoldaşlar,

Parti örgütlerimiz devrimci girişiminizi tüm gücüyle desteklemek için çalışmalara başladı. İşçiler içinde, fabrikalarda, tezgah başlarında, grev boylarında kıpırdanmaya başlayan heyecanı, gençlerin, kadınların, aydınların sıralarında ortaya çıkan coşkuyu sağlam ve kararlı bir desteğe, uzun soluklu ve her koşulda canlılığını koruyacak bir hareketliliğe, cesur, atak ve gerektiğinde herşeyi göze alabilecek bir fedakarlığa dönüştürmek için bu çalışmalarımız yükselecektir.

TKP MK üyesi, İstanbul İl Sekreteri Deniz yoldaşın işkenceye karşı onurlu direnişinin 5. yılına rastlayan gelişinizde Deniz'in yoldaşları, kavga arkadaşları, onun direnişinin 5. yılı onuruna üye yapılarak parti sıralarına katılan yeni yoldaşları sizleri karşılamaya, Sargın ve Kutlu yoldaşların gelişi ile başlayan yeni ve coşku verici devrimci görevleri yerine getirmeye hazırlanıyor.

Yükselen demokrasiyi kazanma mücadelesi saflarından yükselen partimizin özgürlük bayrağına bizlerle birlikte nice yeni, genç militanın koşacağına inanıyoruz.

Değerli SARGIN ve KUTLU Yoldaşlar,

TKP ülke örgütlerinin tüm üyeleri ve yandaşları adına en sıcak duygularımız ve komünist selamlarımızla,

27.10.1987 **TKP Ülke Örgütleri**

KÖRFEZDEKİ TEHLİKE

Başı 3. sayfada

Bunlardan birincisi, ABD savaş kuvvetlerinin ve atom silahlarının bu bölgeye daha yoğun yerleştirilmesi yoluyla, bölgenin Sovyetler Birliği'ne karşı atom silahlarının kullanılacağı "İlk vuruş" alanı haline getirilmesidir. "Çevredeki müttefiklerimizden davetiye beklemeden, gereğinde bu bölgeye zorla da olsa giriş sağlanmalıdır." (1984-88 ABD Askeri Hareket Planı-AIB Dergisi 8/9-86). Bu nedenle Sovyetlere "İlk vuruş planı" gerek İran-Irak savaşının ve gerekse Körfez bölgesindeki gerginliğin içinde taşıdığı en büyük tehlikedir.

İkincisi ise, bölgede ABD'nin uydusu olmayan, olmak istemeyen ülkelerin askersel ve ekonomik kilit noktalarının yokedilmesidir. İran, ABD'nin gözünde işte böyle bir ülkedir. ABD, gerginliğin sürmesi ve ABD-İran çatışmasının savaşa dönüşmesi sonucunda İran hükümetinin iç ve dış etkenlerle yıkılabileceğinin, kendi uydusunda bir yönetimin başa gelebileceğinin hesaplarını yaparak, İran'a kesin vuruşa hazırlanmaktadır. Şimdiki "Küçük" çatışmalar ABD'yi haklı çıkarabilmenin tabanını oluşturmak içindir.

Bu durumda Türkiye'nin tutumu ne olmalıdır? "ABD savaşa giriyor, ABD intikam aldı, ABD vurdu". Bunlar ülkemiz burjuva basınının son günlerdeki başlıklarıdır. Bunları yazan kalemşörler, Türkiye'nin bölgede çıkacak bir savaşta istese de, istemese de kendisini savaşın göbeğinde bulacağının farkında bile değillerdir. ABD'nin, Iran'ın kuzey bölgesini de içine alacak bir girişimi, Sovyet sınırına dayanan bir savaşın meydana gelmesine neden olacaktır ki, bu da herşeyi ile bağımlı ülkemizin yem olarak kullanılması demektir.

Körfez'deki gelişmelere "Tarafsız" kalmak yetmez. Türkiye saldırganı protesto etmeli, olayı kınayan dünya ülkeleri yanında yer almalı, soruna barışçıl politik çözümler arayan önerileri desteklemelidir. Son Körfez olayları dünya barışını tehdit eden, savaş tehlikesini yaklaştıran ihtar çanlarıdır.

İSTİKRAR ANAP İKTİDARINDA DEĞİL, DEMOKRASİDEDİR

Başı 1. sayfada

yasası ile yapılacak olan seçimlerin demokratik bir nitelik taşımadığını ilan ederler.

Hükümetin amacı, muhalefetin hazırlıksızlığından, bölünmüşlüğünden ve tüm devrimci sol güçler üzerindeki yasaklardan yararlanarak, seçmen azınlığının oylarıyla parlamento çoğunluğunu ele geçirmektir.

ANAP, milletvekili adaylarını önseçimle bile saptamamıştır, doğrudan doğruya Özal'ın tercihleriyle saptanan ANAP adayları, kendi partilerinin bile demokratik iradesine dayanmamaktadır.

Böylece ortaya şimdi şu tehlikeli durum çıkmıştır: Eğer ANAP bu seçimlerde en fazla oy alan parti durumuna gelirse, TBMM, azınlık oylarına ve tek bir kişinin tercihine dayanan ANAP çoğunluğunun eline geçecektir.

Antidemokratik koşullarda yapılacak olan bu seçim, Türkiye'yi çok daha derin, içinden çıkılmaz siyasal istikrarsızlığa sürükleyebilir.

İstikrar ANAP iktidarında değil, demokrasidedir.

Demokrasinin geleceği, başlıca muhalefet partilerinin kendi aralarında daha bugünden kuracakları bir seçim ittifakına sıkı sıkıya bağlıdır. Seçmenlerin önüne barış, demokrasi ve istikrar içinde ekonomik gelişme yollarını gösteren ortak bir platformla çıkan demokratik güçler, ANAP'ın Türkiye'yi içine ittiği bunalımı önleyebilirler.

Seçim kampanyası boyunca, her iki parti demokratik bütün talepleri aktif bir şekilde savunacaklar, ülkemizin demokratik yenilenmesi fikrini geniş yığınlara yayacaklardır.

Her iki parti seçmenleri ANAP karşısında demokratik eğilimlerin parlamentoya en güçlü bir şekilde yansıması için oy kullanmaya çağırıyor.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ

KUTLU VE SARGIN DÖNÜYOR

Başı sayfa 1'de

döngünün kırılabilmesi, komünist hareketin legal çalışabildiği demokratik bir istikrar ortamının yaratılmasına bağlı kalmaktadır. İki partinin birliğini kişiliğinde temsil eden Genel Başkanımız Behice Boran yoldaşımızın ölümünün verdiği derin üzüntüyü geniş sol ve demokratik güçlerin bizlerle paylaşmaları, Türkiye'de komünist hareketin legalleşmesine yönelik güncel ve somut bir istek ve beklentinin doğduğunu gösteriyor. Türkiye demokrasi güçlerinin ayrılmaz bir parçası olan TİP ve TKP'nin yönetimleri bu yeni duruma uygun en doğru adım olarak seçim öncesinde en yetkili temsilcilerinin Türkiye'ye dönerek TBKP'nin legal olarak çalışmaya başlaması için gerekli hazırlıklarda ve girişimlerde bulunmalarına karar vermişlerdir.

TKP ve TIP yönetimleri bu kararın her iki partinin iç yaşamı açısından bir dizi yeni görevler, yeni sorumluluklar yaratacağının bilincindedir. Herşeyden önce her iki parti tarihsel birleşme kongresinin hazırlıkları içinde bulunmaktadır. Bu sürecin hızını kesmeden her iki parti, bütün gücüyle alınan karar doğrultusunda TBKP'nin legal çalışma hakkını fiilen almaya yönelecektir. Birleşme Kongresi'ni hazırlamaya yönelik her adım, aynı zamanda kömünistlerin legale çıkmasına TBKP'nin legal bir komünist partisi olarak kurulmasına yönelik bir adım olacaktır. Öte yandan her durumda TBKP'nin birliğinin güvencesini sağlayan önlemler alınmıştır.

TKP ve TİP yönetimleri, Behice Boran yoldaşımızın acı kaybından sonra, iki partinin en üst sorumlularına büyük riskleri olan bu tarihsel görevi verirken çok ağır bir sorumluluk yüklendiklerinin bilincindedir. Ama biz bu kararı almakla içinde bulunduğumuz anda, tarihin tekerleğini ileri doğru döndürecek tek doğru adımı attığımıza inanıyoruz. Bu adımla yalnızca TBKP'nin çıkarlarını savunmuş olmuyoruz. Bütün politik göçmenlerin kendi iradeleriyle özgürce yurda dönmelerinin, bütün devrimci sol örgütlerin özgürce çalışabilmelerinin koşullarını pratikte yaratma mücadelesini başlatıyoruz. Komünistlere konan yasağın gölgesinde baskılara uğrayan tüm demokratik güçlerin politik özgürlüklerine eksiksiz kavuşmaları yönünde önemli bir adım atıyoruz. Aldığımız bu kararın genel anlamı ve özü, Türkiye'nin rotasını kesin olarak demokratikleşmeden yana çevirmek ve bu sürece komünistlerin azami katkısını sağlayacak koşulları, yasal çalışmayı başlatarak oluşturmaktadır. Böylece dünyamızın içinde bulunduğu kritik dönemde, ABD ile SSCB arasında nükleer silahsızlanma sürecini fiilen başlatacak tarihsel anlaşmanın eşiğinde, Türkiye'nin barış ve yumuşama sürecine daha aktif katkıda bulunmasını sağlayacak ulusal egemenliği güçlendirecek iç koşulların oluşması da hızlandırılmış olacaktır.

TİP ve TKP yönetimleri bu adımı atarken, yalnızca adım adım gelişen demokrasi fikrinin yarattığı güç birikimine dayanmaktadır. Biz bu kararımızın gerekçesinin bir dönem öncesine kadar kendileri de yasak çemberi içinde sıkıştırılmış, bugün de hakları sınırlanmış olan muhalefet partileri, sendikalar, demokratik örgütler, aydınlar tarafından anlaşılacağına inanıyoruz. Politik görüşleri nasıl olursa olsun tek tek her yurttaşımızın demokratik dayanışmasına ihtiyacımız vardır. Halkımıza güveniyoruz. Ülkemizin demokratikleşmesi uğruna açtığımız bayrak ancak demokrasi ve barış isteyen herkesin omuz omuza desteğiyle dalgalanabilecektir.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi

TBKP Program Tasarısı'nı tartışırken

Başı 12. sayfada

gerektiğini gösteriyor. Reformlar için mücadeleyi devrim amacıyla bağlamıyoruz, bizi devrime gerçekten yakınlaştırabilecek, bütünsel bir politika amaca barış ve demokratik yenilenme stratejik amacına bağlıyoruz. Bizim programatik doğrultumuzun devrimci niteliğinin kaynaklarından birisi budur.

Partinin güncel istemler için mücadeleyi, reformlar için mücadeleyi kapitalizmin sınırlarını aşmak olarak nitelenmemesi de üzerinde dikkatle durulması gereken bir değerlendirmedir. Eğer böyle bir iddiada bulunulsaydı, komünist partisinin yaklaşımları ile sosyal reformist yaklaşımların arasındaki en temel fark gözden yitirilmiş olacaktı. Programımızın devrimci kimliğini netleştiren en önemli noktalardan birisi de budur.

Programda proletarya diktatörlüğü kavramının kullanılmaması ise, bu kavramın tarihsel olarak ifade ettiği ve farklı deneyimlerle zenginleşen devrimci içerikten bir uzaklaşma anlamı taşımıyor. Öncelikle bu devrimci içeriğin kavranmasını şimdi artık güçleştiren bir kalıptan uzaklaşma amacı taşıyor. Sosyalist demokrasinin günümüzde daha sağlam ifade biçimleri ve zenginlikleri bulacağına güvenmek ve kendi pratiğimizin bu zenginliğe bir katkı amacı taşımasına sözkonusu kalıba bağlı kalmaktan daha çok özen göstermek gerekiyor.

Program tartışmasında yine şematik yaklaşılmaması gereken bir konu da devrimin yolu konusu oluyor. TBKP Program Tasarısı devrimin yolu olarak iç savaşı dışlayıcı, barışçı bir yolun gerçekleşmesinin amaçlandığını özellikle belirtiyor. Bu değerlendirme barışçı bir yolun bugün açık bir yol olduğu anlamına kuşkusuz gelmiyor. Burada asıl vurgulanmak istenen barışçı yolu kazanmanın bir zorunluk olduğudur. Bunun bir tercih sorunu olmadığını tam olarak kavramak gerekiyor. Bu yolun önünde ulusal duruma ve uluslararası duruma bağlı bir dizi ve aşılması kolay olmayan engel bulunduğunu da unutamayız. Ama bizim ısrarlı çabamız, eylemimiz nüfusun ezici çoğunluğunu kazanmanın da bir yolu olarak bu saptamada ısrarlı olmamıza yakından bağlıdır.

* * *

Bu yazıda program tasarısının ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmadı. Yalnızca tasarının yaklaşımlarına, en temel özelliklerine değinildi. Tasarı TIP ve TKP üyelerinin dikkatli özenli eleştirileriyle zenginleşecek, varsa hatalarından arınacaktır.

Program tartışmamızı böylelikle sonuçlandırdıktan ve TBKP'nin programı olarak onayladıktan sonra da, yaklaşımlarımızı olgunlaştırmaya kendi dışımızdaki güçlerle tartışmaya ve bu tartışmalardan yararlanmaya devam edeceğiz. Programımızın özünde yer alan ve dogmatizmden uzaklaşma olarak ifade edilebilecek doğrultumuz bunu gerekli kılıyor. Zaten politik mücadelede verimli sonuçlar elde edebilmek, bağlaşıklıkları sürekli genişletebilmek ve bağlaşıklığı güçlendirebilmek başka türlü olanaklı değildir. Bizim öğrenmeye ve öğrendiğimiz, özümsediğimiz ölçüde başkalarına kavratmaya çalıştığımız görüş, bize adım attıracak görüş budur.

Çağın koşullarında devrimci mücadeleyi sürdürmek isteyen, barış ve demokrasiyi başa alan, sosyalizmi hızla yakınlaştırmayı amaçlayanlar başka türlü davranmamalıdır.

Atılım'ın 1 Kasım tarihli sayısı, 11 Kasımdaki Batı Berlin basın toplantısı nedeniyle 12 Kasım tarihinde çıkmıştır.

DOGMATİZMDEN SİLKİNMEK

Başı 4. sayfada

mantıkta, bütün bir ilişkiler sistemin de, kavram ve kategorilerde köklü değişiklikler olur. Bunların bir bölümü, bazan tamamı atılır, olumsuzlanır, bazıları yeni biçimlerde sürer, değişir, gelişir. İşte yeni program taslağımızı, bu taslaktaki yeni kavram ve kategorileri, sanırız bu söylediklerimiz ışığında değerlendirmek yararlı olacaktır.

Hareketimizin kaynağındaki ülkülerimizin hepsine sadığız. Dogmatizme, biçimciliğe, kalıpçılığa sadakat ise, Marksizme yabancı olmak demektir. **Silkinmeye çalıştığımız şey, reddettiğimiz miras, dogmatizmin ta kendisidir.** Onun işçi emekçi hareketini geliştirmeyen, dumura uğratan, sığlığa iten olumsuz etkisidir.

ATILIM 15 Gunluk Gazete. Herausgeber Ermis Verlag. Satz/Dizgi. Umbruch/Tertıp. Druck/Baskı: Eigene Herstellung. İsteme Adresi Postfach 101016. 4300 Essen 1. Ödeme: Ermis Verlag. Stadtsparkasse Essen. BLZ 36050105, Knt Nr. 712703. Fiyatı 1DM. Abone: 1 yıllık 48DM

TBKP Program Tasarısı'nı tartışırken

Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye İşçi Partisi üyeleri iki partinin birliğinden doğan Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin Program Tasarısı'nı tartışmaya başladılar. Bu tartışma şu sıralar da gerçekleşen ve hem partilerimizin tarihi hem Türkiye tarihi açısından büyük önem taşıyan gelişmelerin de doğrudan bir parçasıdır. Bu olgu hem tartışmamızın coşku düzeyinin daha yükselmesine yol açıyor hem de sorumluluğumuzu artırıyor.

TKP üyeleri ve örgütleri program tartışmasından hemen önce parti içi yaşama ilişkin bir dizi sorunu gündem maddesi yaptıkları bir başka tartışmayı sonuçlandırdılar. Sözkonusu tartışmanın anakonuları; parti içi demokrasinin geliştirilmesi, illegal bir parti olmanın da beslediği kimi yaklaşımlardan, örneğin sekterlik ve dogmatizmden kurtulmanın yollarının, yığınlarla bağ kurmanın önündeki nesnel ve öznel engellerin nasıl aşılabileceğinin araştırılması, öteki sol güçlerle, demokrasi güçleri ile birlikte iş görmenin olanaklarının nasıl yaratılabileceği, bu alanda özellikle bizden kaynaklanan güçlüklerin nasıl yenilebileceği idi. Bu tartışma parti içinde yoldaşça ilişkilerin daha gelişmesi için, düşünsel ve pratik üretkenliğin artması için gerekliydi. Çağımızın sorunlarının ve çözüm yollarının doğruca kavranması için zorunluydu. Şimdi sosyalist ülkelerde, komünist ve işçi partilerinde temiz rüzgarların esmesine yol açan yeni düşünce tarzının partimiz sıralarında da canlandırıcı etkisinin kendini göstermesinin bir biçimiydi. Tartışma sırasında sık sık söylendi, bir kez daha yinelemekte hiç bir sakınca yok, bizim tartışmamız ve bu tartışmanın şimdi hayata geçirilen sonuçları bize dışardan dayatılmamıştır; bu sonuçlar dünyada ve ülkedeki yeni gelişmelerin analizinden doğan yeni düşünce tarzının doğrudan etkisiyle ortaya çıkmıştır. Partilerimizin birlik kararı ve şimdiki tarihsel gelişme ile birlikte yeni programımız ise işte bu sürece, yeni düşünce tarzına uygun pratiğe Türkiyeli komünistlerin doğrudan bir katkısıdır.

Parti yaşamına ilişkin tartışma bize program tartışması için sağlam bir zemin verdi. Artık özgürce tartışmanın kurallarını ve yararlarını eskiye göre daha iyi biliyoruz. Tam bir özgürlük, yaratıcılık ve yapıcı bir tartışma üslubunda parti üyeleri hemfikir oldular. Şimdi program tartışmasında daha iyi sonuçlar elde etmeyi umabiliriz. Program tartışması hızlanan ve etkinleşen pratiğimizden kopmayan bir düşünsel çaba gerektiriyor. Elimizdeki metnin, kuruluşuna güç kattığımız TBKP'nin çalışmalarına yol gösterip gösteremeyeceğini Türkiye'nin sorunlarını çözmede işlev görüp görmeyeceğini, barışın korunması, demokrasinin kazanılması temel görevlerinin yerine getirilmesinde yol gösterici olup olamayacağını ve nihayet işçi-emekçi sınıflara iktidar yolunu açıp açamayacağını tartışacağız.

Bu görevi yerine getirebilmek için program tasarımızın temel özelliklerine dikkat çevirmemiz gerekiyor.

YENİ BİR PROGRAM

Somut bir olgudan yola çıkalım.

Türkiye İşçi Partisi ve Türkiye Komünist Partisi birleşiyorlar. Her iki parti varolan programlarını doğal olarak yeni, üzerinde fikir birliğine vardıkları bir başka programla değiştiriyorlar. Ama yalnızca bunu söylemekle biz yeni bir şey söylemiş olmuyoruz. Bu birleşmede ve bu programda bu olgu sözkonusu bile değildir. Her iki parti yeni programı tartışırken ve kaleme alırken varolan programlarını uzlaştırmayı değil, çağın ve ülkenin gereksinimlerine yanıt vermeyi amaçlayan bir program yapmayı başa aldılar. İki ayrı taraf olarak masaya oturmadılar. Yeni program gereksiniminin değişen dünyamızın sorunlarından yola çıkarak giderilebileceğini, birleşmenin kimi teknik sorunlarından da bağımsız olarak kendi programlarına eleştirel yaklaşımla bu görevin üstesinden gelinebileceğini düşündüler. Bu nedenle iki programı uzlaştırma gibi bir sorun ortaya çıkmadı.

Bu olgunun doğruca kavranması büyük önem taşıyor.

İki parti yönetiminin iki ayrı taraf gibi değil sorunlara çağın gereklerine uygun yeni yanıtlar bulmayı amaçlayan tek bir taraf gibi çalışması her iki partinin tarihlerinden ve politikalarından bir kopma anlamı kuşkusuz taşımıyor. Yeni program her iki partinin düşünsel ve pratik birikimlerinden, politik yaklaşımlarının uyumluluğundan güç aldı. Bu temel üzerinde gerçekleşti. Yeni program, tarihi birikimin amaca uygun bir şekilde yorumlanması ile şekillendi. TİP ve TKP birliğinin belki uzunca bir sürede ama sorunsuz bir şekilde sonuçlanıyor olması bu doğru yorumlama ile sıkı sıkıya bağlıdır.

Programı kavramada bize yardımcı olabilecek ikinci özellik ise bu belgeye egemen olan yol gösterici ilkenin, Marksizmi-Leninizmi dogmatik olarak değil, somut tarihsel koşullara, yaratıcılıkla uygulama çabası olmasıdır. Program formüllerin, şemaların programı değildir. Programın amacı çalışan partiyi cendere içine almak, hareketsizliğe itmek, partilinin elini kolunu bağlamak değil, yol göstermek, eylem kılavuzu olabilmektir. Tarihi yalnızca yorumlama çabasıyla yetinmek istemiyorsak aynı zamanda onu değiştirmek niyetindeysek, şemalardan günü geçmiş formüllerin tutucu etkisinden kendimizi kurtarmak zorundayız. Bu nedenle yeni programımız Marksizm-Leninizmin ustalarının yaratıcı yaklaşımlarının özüne inilerek, özellikle de onların çağlarını yorumlamakta başvurdukları yöntemler dikkate alınarak doğruca kavranabilir. Marksizm-Leninizm geliştirilmesi doğal bir gereklilik olan devrimci fikirler sistemi olarak anlaşılmazsa TBKP Program Tasarısı'nın kavranması da doğal olarak zorlaşacaktır.

TBKP Programı'nı kavrayabilmek ve kullanabilmek için kalıplara, şemalara düşman olmak gerekiyor. Çok klasik bir metinden, Komünist Manifesto'dan çok temel bir fikri bugün ön plana çıkarmak bu açıdan yararlı olabilir. Bu temel fikir, işçi sınıfının kendi kurtuluşunu ancak tüm insanlığı kurtararak gerçekleştirebileceği fikridir. Bunun çağdaş içeriği barış savaşımının işçi sınıfının misyonu haline gelmesidir. Bizim programımızın bütün öteki hükümlerini belirleyen temel hüküm işte budur.

Programda dile getirilen politik strateji barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi arasındaki ilişkinin Türkiye somutunda ifade edilmesidir. Toplumsal gelişmenin mutlak önkoşulu barıştır. Barışın korunmasıdır. Bu görevin ulusal çapta yerine getirilmesi ise Türkiye'yi ABD emperyalizminin çatışma politikasına alet olmaktan kurtarmaktır. Bu görev Türkiye'de toplumsal ilerlemenin önünü açacak olan demokrasiyi kazanma görevi ile bir bütün oluşturuyor.

KİMİ TEMEL ÖZELLİKLER

TİP ve TKP yöneticileri birliğin ortaya çıkardığı Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin alışılmamış yeni bir kimlikle ortaya çıktığını sık sık vurguladılar. Bu yeni kimliğin unsurları da şimdi tartıştığımız program tasarısında enine boyuna işlenmiştir. TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu ve kısa bir süre önce yitirdiğimiz TİP Genel Başkanı Behice Boran, Brüksel'de yaptıkları basın toplantısında bu görüşü şöyle ifade ettiler: "TBKP alışılmamış yeni bir kimlikle ortaya çıkıyor. Bu yeni kimlik güncel olarak halkın sorunlarına bugünden gerçekçi çözümler bulmak Amerikancı gerici militarist güçlerin politikasına karşı birleştirici istikrarlı bir politikayı yaşama geçirme çabasıdır."

Somut olarak bu çaba ifadesini bir reformlar denetiminde, reform hedeflerinde buluyor. Bu türden savunulabilir ve gerçekleşebilir bir reformlar demetine sahip olunmadan devrimin nesnel ve öznel koşulları hazırlanamaz. Bu değerlendirme, politik güçler oranında barış ve demokrasi güçleri açısından elverişli koşulların bulunmadığı saptamasına dayanıyor. Bugünden bir iktidar değişikliği olanaklı buna yol açabilecek bir güçler oranı olsaydı, açık ki devrim dolaysız stratejik amaç olacaktı. Somut durum ise bize politik güçler oranında niteliksel bir değişiklik için çaba göstermeyi öne almamız

Arkası 11. sayfada